

Anotace k jednotlivým projektům realizovaným v roce 2012:

Projekty zaměřené na činnost „Mapování výskytu určitého druhu a skupin druhů, zejména kriticky a silně ohrožených“

Projekt č. 111201, CORYDALIS, o.s., Mapování kriticky ohrožených druhů rostlin čeledi Pyrolaceae na Tišnovsku

Garant: Karel Kříž

Výsledky mapování hruštičky zelenokvěté a zimozelenu okoličnatého na Tišnovsku potvrdily, že některé z dlouhodoběji sledovaných populací se zdají být poměrně stabilní a lze usuzovat, že je pro tyto druhy vlastností obecnou. Bohužel se na některých lokalitách nepodařilo mapované druhy potvrdit. Na některých lokalitách mohlo dojít k jejich přehlédnutí, neboť nebyly zjištěny žádné zjevné příčiny pro jejich zánik, na některých lokalitách však s jistotou můžeme potvrdit vymizení polykormonů v důsledku přímého zničení (rytí prasaty divokými). Díky fytoocenologickým zápisům, které jsme pořídili na převážné většině všech polykormonů obou druhů, můžeme exaktně potvrdit jejich konzervativnost ke druhovému složení a především ke specifické struktuře borových porostů, v nichž rostou. Díky novému nálezu zimozelenu okoličnatého na dvou z lokalit (Katov – Smetaníky a Kuřimské Jestřabí) můžeme prokázat úzkou vazbu jeho výskytu s hruštičkou zelenokvětou a věřit v další objevy.

Projekt č. 111202, ZO ČSOP Hořepník, Mapování výskytu kriticky ohroženého druhu škardy panonské *Crepis pannonica*

Garant: Václav Somol

Projekt 111202 „Mapování kriticky ohroženého druhu škardy panonské (*Crepis pannonica*)“ si kladl za cíl zmapovat výskyt škardy panonské na lokalitě EVL PR Komořanské stepní stráně. V letošním roce bylo nalezeno pouze 16 rostlin škardy panonské, z toho 6 sterilních. Jsou hodnoceny příčiny stávajícího stavu. Ve zprávě je hodnocena nedostatečnost stávajícího managementu celé PR Stepní stráně u Komořan a jsou navržena opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

Projekt č. 111203, o.s. Anthericum, Monitoring býv. VVP Kozinec

Garant: Václav Somol

Projekt 111203 „Monitoring býv. VVP Kozinec“ vyhodnotil vliv probíhajících managementových opatření na stav mikropopulací smilu písečného na lokalitě býv. VVP Kozinec a snažil se o jejich případnou úpravu. Aby bylo možné kriticky zhodnotit vliv managementových opatření, bylo žádoucí, aby monitoring probíhal několik po sobě jdoucích sezón. Tento projekt počítá s časovým horizontem 5-ti let. V prostoru bylo vytýčeno celkem osm monitorovacích segmentů s výskytem smilu písečného (*Helichrysum arenarium*), na těchto zjištěno celkem 44 trsů, z toho 26 kvetoucích, s celkovým počtem 256 květonosných lodyh. Je navrženo pokračovat ve stávajících managementových opatřeních.

Projekt č. 111204, ZO ČSOP Hořepník, Kostřava ametystová (*Festuca amethystina* L.) na lokalitách ve Vojenském újezdu Březina

Garant: Václav Somol

Projekt získal data o početnosti populací, jejich demografii a vybrané morfometrické charakteristiky *Festuca amethystina* na vybrané lokalitě, získal ekologickou charakteristiku biotopů druhu pomocí fytoocenologických snímků, založil trvalé plochy pro sledování vlivu nastaveného managementu pro tento druh na obou lokalitách vojenského prostoru. V letošním roce bylo nalezeno 6 populací kostřavy ametystové s celkovým počtem 421 rostlin, přičemž velikost populací kolísá mezi 34 a 114 jedinci. U všech rostlin byla provedena morfometrická měření, je diskutována perspektiva druhu na lokalitách. Byla založena trvalá experimentální plocha.

Projekt č. 111205, ZO ČSOP Apollo, Mapování lokalit s výskytem orchidejí a její fotodokumentace

Garant: Ivana Jongepierová

Projekt splnil uvedené cíle: kontrola známých a mapování dalších lokalit, byl splněn, tak jako propagace projektu formou veřejné zakázky. Zkontrolováno bylo 41 známých lokalit, nepodařilo se však objevit žádnou novou.

Projekt č.111207, ZO ČSOP Kulíšek , Mapování výskytu vzácných a ohrožených druhů rašeliníků (*Sphagnum*) v Brdech

Garant: Václav Somol

Projekt 111207 „Mapování výskytu vzácných a ohrožených druhů rašeliníků (*Sphagnum*) v Brdech “ si kladl za cíl ověřit výskyt u lokalit s historickými údaji, vyhledat nové lokality a přehledně je zpracovat s cílem podchytit zbývající fragmenty populací v regionu. Dále pak odhadnout změny v rozšíření v souvislosti s kvalitou a stavem vybraných lokalit., Přispět k aktualizaci přístupu k ochraně z hlediska rašeliníků/mechorostů a Využít data ke zvýšení ochrany daných lokalit, resp. biotopů a úpravám prováděného managementu.

Projekt č. 111208, Modron, občanské sdružení, Mapování krajových ovocných stromů na Velešínsku

Garant: Martin Lípa

V souladu se související další odbornou činností celého programu, bylo mapování přednostně zaměřeno na staré ovocné stromy v širším okolí obce Velešín v Jihočeském kraji, zejména hrušně.

Projekt byl správně zaměřen na revizi cenných nálezů z minulosti a během realizace byly respektovány všechny pokyny odborného garanta i externích spolupracovníků v potřebném rozsahu. Projekt vytváří předpoklad pro další mapovací práce v budoucnu. Práce realizátora je o to cennější, že v rámci své činnosti spravuje též genofondovou plochu vhodnou k realizaci záchranných přenosů nálezů.

Projekt č. 111209, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Mapování výskytu celoevropsky ohroženého rašeliništního mechu *Hamatocaulis vernicosus*

Garant: Václav Somol

Hamatocaulis vernicosus byl ověřován na následujících historických lokalitách: Cikháj, okr. Žďár n. Sázavou, Lázně Kundratice, okr. Česká Lípa, Lidéřovice, okr. Jindřichův Hradec. *Hamatocaulis vernicosus* byl zjištěn pouze v Lokalitě Cikháj, ostatní lokality jsou bohužel v takovém stavu, že jeho výskyt je buď nepravděpodobný, nebo zcela vyloučen. Projekt přináší detailní informace o stavu deseti historických lokalit celoevropsky chráněného mechu *Hamatocaulis vernicosus*. Díky tomu, že na jedné z lokalit byl výskyt druhu potvrzen, může být tato lokalita zařazena mezi pravidelně monitorované lokality a je poměrně velká pravděpodobnost, že se podaří prosadit znovuoobnovení managementu na této lokalitě. Součástí projektu je i seznam mechorostů nalezených na navštívených lokalitách, který pomůže zaplnit jednu z mnoha mezer v prozkoumanosti bryoflóry českých rašelinišť.

Projekt č. 111210, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Ověření historických lokalit ohroženého rašeliništního mechu *Helodium blandowii*

Garant: Václav Somol

Rašeliništní mech *Helodium blandowii* byl ověřován na následujících šesti historicky udávaných lokalitách - Polské rašeliniště (okr. Chomutov), Dolský Mlýn u Chudého hrádku (okr. Česká Lípa), PP Byšiky (okr. Jičín), Dářská rašeliniště (CHKO Žďárské vrchy), PR Bažantka (okr. Jihlava), býv. Stará Hůrka (NP Šumava). Na žádné z výše uvedených historických lokalit se *Helodium blandowii* nepodařilo nalézt, nicméně projekt přináší detailní soupis mechorostů pořízený na zrašelinělých místech každé z lokalit. Významný je nález druhu *Warnstorfia pseudostraminea* na Polském rašeliništi, tento v Krušných horách dosud zaznamenaný nebyl, a rovněž nález játrovky *Aneura maxima* na lokalitě Dolský Mlýn u Chudého hrádku, jedná se o první nález této játrovky v severních Čechách.

Projekt č. 111211, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Mapování výskytu ohrožených rašeliníků na Třeboňsku

Garant: Václav Somol

Rašeliníky byly ověřovány na následujících sedmi historicky udávaných lokalitách: PP Matenský rybník, Odměny u rybníka Svět, PR Rašeliniště Hovízna, PR Staré jezero, PR V Rájích, Rožmberk a PP Žemlička. K jednotlivým lokalitám byl sepsán soupis mechorostů na lokalitě zjištěných, zpracován mapový zákres, hodnocen stav lokalit a management včetně návrhu úprav. Na jednotlivých lokalitách byl zjišťován základní chemismus vody. Kriticky ohrožený *Sphagnum platyphyllum* byl zjištěn pouze v PR Staré jezero, jeho populace je zde větší, než byla v r. 2002, kdy byl druh na této lokalitě objeven. Projekt přináší detailní informace o populacích šesti vzácných rašeliníků rostoucích na sedmi lokalitách na Třeboňsku. Byla zmapována přesná místa jejich výskytu, velmi důležité jsou také údaje o velikosti

jednotlivých populací, které doposud, až na drobné výjimky, naprosto chyběly. Pro praktickou ochranu přírody je přínosný soubor doporučených managementových opatření pro každou lokalitu.

Projekt č. 111213, ZO ČSOP Silvatica , ZO ČSOP "Silvatica" - Orchideje Rakovnicka

Garant: Ivana Jongepierová

V rámci projektu proběhlo ověření výskytu druhů čeledi vstavačovitých na Rakovnicku po deseti a dvaceti letech a mapování nově zjištěných lokalit. Podařilo se ověřit výskyt celkem 15 druhů, a to revizí 72 lokalit nalezených na přelomu osmdesátých a devadesátých let a 34 lokalit nalezených v letech 2000-2001. V letošním roce se podařilo nalézt celkem 26 nových lokalit. Zatímco většina druhů vykazuje víceméně stejné počty lokalit, za alarmující se považuje poloviční úbytek lokalit s výskytem prstnatce májového. Jelikož je tato rostlina dobrým indikátorem kvality mokřadních luk, je třeba tento problém začít intenzivně řešit, což ostatně organizace začala.

Projekt č. 111214, OV ČSOP Vsetín , Mapování křídlatky - Vsetínská Bečva - 1. Etapa

Garant: Květa Morávková

Projekt dle přesné metodiky provedl mapování nežádoucího rozšíření křídlatky (*Reynoutria x...*) v litorálním koridoru Vsetínské Bečvy a pořídil přesnou evidenci zjištěného rozšíření, analyzoval jeho vitalitu a pak na základě důkladné analýzy stavu navrhl příslušným institucím soubor opatření vedoucí k zamezení dalšího jejího šíření do volné krajiny a postupné likvidaci.

Projekt č. 111215, ZO ČSOP Sylva Lunae , Evidence výskytu dřívě pěstovaných odrůd ovocných dřevin na území CHKO Český les

Garant: Martin Lípa

Výše uvedený projekt se zabýval mapováním starých ovocných stromů v CHKO Český Les v Plzeňském kraji. Zhotovitel v roce 2012 absolvoval školení na metodiku pro dokumentaci nálezů mapování. Vzorků z mapování byly dopraveny v dohodnutém termínu odbornému garantovi ke kvalifikovanému určení. Jednalo se o odrůdy, které realizátor považuje pro svůj region za místně vhodné a perspektivní pro zpětnou reintrodukcii v mapované oblasti. Výběr vzorků provedl na základě vlastností ovoce, znalosti místních ekologických a fytopatologických podmínek a dosavadních znalostí o ohrožení odrůdy vymizením. Projekt byl správně zaměřen na revizi cenných nálezů z minulosti a během realizace byly respektovány všechny pokyny odborného garanta i externích spolupracovníků v potřebném rozsahu.

Projekt č. 111216, ZO ČSOP Vlašim , Mapování a záchrana starých krajových odrůd ovocných dřevin na okrese Benešov

Garant: Martin Lípa

Projekt podrobně zmapoval výskyt starých krajových odrůd ovocných dřevin na okrese Benešov a byla vytvořena elektronická databáze zmapovaných jedinců. Mapování probíhalo ve spolupráci se členy ČSOP Vlašim, obecními úřady a místními obyvateli. Zhotovitel v roce 2012 absolvoval školení na metodiku pro dokumentaci nálezů mapování. Vzorků z mapování byly dopraveny v dohodnutém termínu odbornému garantovi ke kvalifikovanému určení. Jednalo se o odrůdy, které realizátor považuje pro svůj region za místně vhodné a perspektivní pro zpětnou reintrodukcii v mapované oblasti. Výběr vzorků provedl na základě vlastností ovoce, znalosti místních ekologických a fytopatologických podmínek a dosavadních znalostí o ohrožení odrůdy vymizením.

Projekt č. 111217, OS ČSOP Benešov , Biodiverzita makromycetů na lokalitě Dolnokralovické hadce

Garant: Jiří Polčák

Na lokalitě bylo nalezeno několik pozoruhodných druhů hub, v červeném seznamu jsou však zahrnuty pouze dva, a to pavučinec *Cortinarius elegantior* a vláknice *Inocybe terrigena*; oba z kategorie DD. Pozoruhodné jsou však nálezy pavučinců z podrodu *Phlegmacium* a závojenek z podrodu *Leptonia*, které vyžadují další výzkum. Jeden druh rodu slizivka – *Hebeloma* z příbuzenstva *H. sordidum* je zatím neurčen a nelze vyloučit, že jde dokonce o druh nový pro vědu.

Projekt č. 111218, OS ČSOP Benešov , Mapování vzácných a zvláště chráněných rostlin a lišejníků úpatí skalních komplexů v údolí Vltavy

Garant: Václav Somol

Jedná se o víceletý projekt, který byl v letošním roce zahájen na pěti lokalitách pod hrází přehrady Orlík (Solenice – Zduchovické skály, Velká – Rovištské skály, Velká – skalní město na L břehu Vltavy S obce, Hříměždice - skalní město na L břehu Vltavy mezi obcí a osadou Záběhlce a Zvírotice – Zvírotický meandr). Mapování bylo prováděno z lodi. Bylo zjištěno celkem 38 druhů vyšších rostlin a 15 druhů lišejníků uvedených v příslušných Červených seznamech. Byl mj. potvrzen výskyt *Ceterach officinarum* na jedné ze dvou současných lokalit v ČR. K jednotlivým lokalitám zpracována podrobnější charakteristika.

Projekt č. 111219, Sorbus , Mapování výskytu jeřábu oskeruše na území mikroregionu Mikulovsko

Garant: Karel Kříž

Projekt komplexně zmapoval výskyt jeřábu oskeruše na území mikroregionu Mikulovsko a získat tak informace o plošné distribuci, věkovém složení a zdravotním stavu jednotlivých stromů na Pavlovských vrších a v jejich blízkém okolí. Získaná data budou sloužit pro efektivní rozhodování o tom, kde a ze kterých stromů získávat osivo pro přípravu sadebního materiálu na výsadby nových stromů do krajiny

Projekt č. 111220, ZO ČSOP Žďársko , Monitorování invazivních druhů rostlin v povodí potoka Staviště u Žďáru nad Sázavou (přítok Sázavy)

Garant: Květa Morávková

Projekt ověřil výskyt druhu *Helodium blandowii* na vybraných historických lokalitách, stanovil velikost a vitalitu populací na jednotlivých lokalitách, změřil základní chemismus vody a zaznamenal doprovodné druhy, zhodnotil stav jednotlivých lokalit a navrhl případná opatření pro jejich ochranu a prozkoumal lokality z hlediska výskytu dalších ohrožených rašeliništních mechorostů.

Projekt č. 111221, OV ČSOP Vsetín , Mapování křídlatky - Rožnovská Bečva - 1. Etapa

Garant: Květa Morávková

Projekt dle vypracované metodiky provedl mapování nežádoucího rozšíření křídlatky (*Reynoutria x...*) v litorálním koridoru Rožnovské Bečvy, dále pořídil přesnou evidenci zjištěného rozšíření, analyzoval jeho vitalitu, na základě důkladné analýzy stavu navrhl příslušným institucím soubor opatření vedoucí k zamezení dalšího jejího šíření do volné krajiny a postupné likvidaci.

Projekt č. 111222, ZO ČSOP Silvatica , Monitoring populací a stavu lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a h. drsného (*G. obtusifolia*)

Garant: Ivana Jongepierová

Projekt splnil všechny vytyčené body a cíle: na všech známých lokalitách h. drsného a na nejméně 30 lokalitách h. nahořklého provedl monitoring počtu kvetoucích exemplářů a zaznamenal management a dalších charakteristik podle metodiky. Na monitorovaných lokalitách zaznamenal ohrožení lokalit. Na celém území ČR bylo zaznamenáno 71 lokalit (tj. o 3 více než loni) hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a 11 lokalit hořečku drsného Sturmovy (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiiana*), výsledky byly zpracovány do tabulky.

Projekt č. 111223, ZO ČSOP Silvatica , Mapování křivatce českého mezi Vltavou a Labem

Garant: Ivana Jongepierová

Projekt si kladl za cíl zjistit stav výskytu cíleným hledáním křivatce v časném jaře na vhodných stanovištích v údolí Vltavy mezi Roztoky a (Kralupy) Libčicemi nad Vltavou a také na plošinách k údolí přilehajících a v bočních údolích a v širším prostoru mezi Vltavou a Labem. Křivatec český (*Gagea bohemica*) byl zaznamenán celkově na 44 lokalitách. Během května byly do mapovaného území vedeny 2 exkurze pro studenty a botanickou veřejnost. Výsledky projektu jsou připraveny k publikaci formou článku v regionálním časopise (pravděpodobně Muzeum a současnost, řada přírodovědná).

Projekt č. 111224, ZO ČSOP Radnice , Mapování dřívě nalezených starých odrůd ovocných stromů

Garant: Martin Lípa

Pro účely projektu se provedlo mapování výskytu starých odrůd hrušní v okolí Radnic. Ze cca 120 zjištěných stromů se 14 stromů nepodařilo určit, 9 jich bylo vyhodnoceno jako náhodný semenáč a ostatní byly přiřazeny k celkem 31 odrůdám (vč. odrůd s pracovními názvy), 11 vzorků bylo zpracováno pomology. Stromy s charakteristickým plodem (10), které nebyly učeny dle literatury (i pomology) jsou dále uváděny jako odrůdy s pracovními názvy. Jako semenáče

jsou hodnoceny stromy převážně s drobným ovocem nevalné chuti a hodnoty, přičemž strom nebyl vyhodnocen jako hrušeň polníčka (*Pyrus pyraeaster*).

Projekt č. 111225, Sagittaria , Mapování jabloně lesní na střední moravě

Garant: Karel Kříž

Projekt si kladl za cíl přehledně zpracovat data (grafy, tabulky) o stavu populací vybraných populací sledovaných druhů, aplikovat poznatky při jejich ochraně a ověřit výskyt zájmových druhů na vybraných lokalitách a v jejich okolí a vyvodit tak závěry pro ochranu druhů. V rámci mapovaného území bylo nalezeno celkem 7 jedinců jabloně lesní. V rámci mapování byly sebrány semena pro další pěstování sazenic jabloně lesní. Tyto sazenice po dopěstování budou použity pro dosadbu do lesních porostů na střední Moravě po dohodě s lesními hospodáři.

Projekt č. 111226, Sagittaria , Monitoring vybraných druhů vstavačovitých na moravských lokalitách

Garant: Ivana Jongepierová

Projekt si kladl za cíl zjištění aktuálního stavu populací vstavače kukačky (*Orchis morio*), vstavače vojenského (*Orchis militaris*), vstavače nachového (*Orchis purpurea*), vstavače mužského (*Orchis mascula*) a střešníku pantoflíčku (*Cypripedium calceolus*) na územích Olomouckého a Zlínského kraje.

Velikost sledovaných populací byla oproti minulým rokům podprůměrná, na žádné lokalitě nebyl zaznamenán nárůst ve velikosti populace. Ba naopak na některých lokalitách nebyly sledované druhy letos zaznamenány. Jednou z příčin je zřejmě teplotně a srážkově podprůměrná zima a výskyt mrazů v průběhu května.

Projekt č. 111227, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Mapování výskytu ohrožených druhů vyšších rostlin v jihovýchodní části přírodního parku Vyšebrodsko

Garant: Václav Somol

Projekt 111227 „Mapování výskytu ohrožených druhů vyšších rostlin v jihovýchodní části přírodního parku Vyšebrodsko“ splnil vytyčené cíle: získat informace o rozšíření ohrožených druhů rostlin (zejména C1+C2) ve floristicky poněkud opomíjené oblasti Vyšebrodka a sledovat výskyt invazních druhů rostlin. V rámci mapování bylo zaznamenáno 23 výskytů od 15 druhů chráněných či ohrožených rostlin (dle Červeného seznamu). Na jednotlivých lokalitách stanovena velikost populace, souřadnice a bližší charakteristika lokality. K významnějším nálezům patří vrbina kytkokvětá či přeslička luční. V západní části PP Vyšebrodsko (mapované vloni) byl letos učiněn nález malé populace kriticky ohroženého jednokvítka velekvětého. Alarmující je zjištění invaze třapatky dřípate v nivě Bystré a Mlýneckého potoka.

Projekt č. 121201, ZO ČSOP Bukovina , Mapování chřástala polního a cvrčilek na toku Libuňky a na Kozákovsku

Garant: Daniel Křenek

Během akce mapování chřástalů polních a cvrčilek kolem toku Libuňky v délce 20,1 km byl letos zjištěn pouze jeden ozývající se M chřástala polního (*Crex crex*) u obce Libunec. Díky včasné dohodě s majitelem pozemku se jej podařilo zachránit - sekání bylo odloženo až na druhou polovinu srpna (ověřeno). Chřástal se zde ozýval i při druhém termínu sčítání 14.6., a tak zde nejspíš i vyhnízdil. Letos se chřástali opět neukázali na místě u Pelešan u Turnova, kde bývali pravidelně do roku 2010.

Projekt č. 121202, ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory , Vyhledávání neznámých letních stanovišť netopýrů na půdách kostelů

Garant: Mojmír Vlašín

V rámci projektu bylo vyhledáno 9 nových kolonií netopýrů, tyto lokality byly následně zaevidovány a od příštího roku jsou zařazeny do pravidelného monitoringu prováděné ČESONem. Na těchto lokalitách bylo zjištěno 5 druhů netopýrů. Dále byl na několika lokalitách výskyt rorýse obecného (*Apus apus*) a v jednom případě hnízdní kolonie špačka obecného (*Sturnus vulgaris*). Byly připraveny projekty na úklid guána a budování podlážek na půdách kostelu s koloniemi netopýra velkého (*Myotis myotis*) v Libuni a kolonií téhož druhu v Turnově a ve Frýdlantě, kde se podařilo z rozpočtu KÚ Liberec zajisti prostředky pro realizaci prvního úklidu a budování podlážek. Na projektu je třeba ocenit mj. i to, že řešitel zapojuje do ochrany netopýrů i jiné subjekty a to jak z věcné stránky (církve) tak i z finanční stránky (KÚ).

Projekt č. 121203, ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory , Netopýři na člověkem změněných stanovištích Liberecka 2012

Garant: Mojmír Vlašín

Projekt se zabýval získáním nových informací o výskytu netopýřů na Liberecku, nalezením významných stanovišť pro netopýry a zajištěním jejich ochrany vhodným způsobem na základě aplikace získaných poznatků. Dále v rámci projektu byl proveden monitoring stavu všemi dostupnými fyzickými a technickými prostředky, již provedených ochranných opatření a vyhodnocování vlivu na předmět ochrany – netopýry, i když monitoring není součástí nákladu řešených tímto projektem. Důraz byl kladen na sledování netopýří fauny v intravilánech obcí a na jednotlivých stavbách osamocených v krajině. Dalším cílem je propagace významu ochrany netopýřů a vytváření kladného vztahu v řadách laické veřejnosti a krátkodobá péče o hendikepované netopýry. Všechny uvedené cíle byly dosaženy. Součástí výstupů byly i konzultace pro zpracovatele hodnocení vlivu na EVL, propagace v řadách laické veřejnosti, bezplatná poradenská služba občanům při řešení problémů s netopýry, v nezbytném případě osobní zásahy přímo na místě, terénní práce.

Projekt č. 121204, ZO ČSOP Ciconia , Monitoring hnízdění ledňáčka říčního v okrese Litoměřice

Garant: Pavel Čech

Projekt přináší aktuální informace o vývoji hnízdních podmínek a stavu místní populace ledňáčků říčních v hnízdní sezóně 2012 na Labi (H. Počáply – Litoměřice) a Ohři (od Křešína po soutok s Labem) – celkem bylo monitorováno 70 km toků. Na sledovaném úseku Labe a Ohře bylo potvrzeno hnízdění 4 párů ledňáčků.

Projekt č. 121205, ZO ČSOP Alter Meles , Mapování rorýse obecného (Apus apus) na území města Karlovy Vary a ostatních obcí v severní části okresu Karlovy Vary– III. Etapa

Garant: Petr Stýblo

Rozsáhlé rekonstrukce starých činžovních domů a zateplování panelových domů má za následek výrazný úbytek Apus apus na území Karlových Varů. Zateplováním panelových domů tak dochází k ucpání ventilačních otvorů a úhynu mláďat přímo na hnízdě. Proto by jakékoliv stavební úpravy na domech vhodných pro hnízdiště měly být prováděny v období od konce července do začátku října. V této souvislosti, při udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu příslušným krajským úřadem, by měla tato podmínka být jako podmínka závazná. Pokud je to jen trochu možné, měl by orgán ochrany přírody vyvolat jednání s majitelem nemovitosti o umístění hnízdního truhlíku, jako kompenzaci za úbytek hnízd. V neposlední řadě by měl být zajištěn nepřetržitý monitoring hnízdišť po dobu alespoň 3 let z důvodu velké časové náročnosti.

Projekt č. 121206, ZO ČSOP Alter Meles , Mapování výskytu Bombina bombina ve východní části okresu Karlovy Vary

Garant: Jiří Vojar

Projekt mapoval výskyt kuňky obecné ve čtyřech faunistických čtvrcích na Karlovarsku, celkem cca 60 lokalit. Mapování bylo prováděno podle metodiky AOPK ČR a jeho výsledky budou využity při řízeních o rychlostní silnici R6.

Projekt č. 121207, ZO ČSOP Alter Meles , Mapování výskytu mraveniště ve východní části Slavkovského lesa

Garant: Pavel Bezděčka

Zpráva shrnuje výsledky mapování, které bylo soustředěno do několika vybraných lokalit. Metodika výběru zpracovaných lokalit není uvedena. Stejně tak nelze stanovit celkovou plochu (ha) mapovaných lesních porostů. Řešitel doložil výskyt 53 hnízd pěti druhů mravenců, z nichž jen tři druhy a 43 hnízd náleží lesním mravencům rodu Formica.

Projekt č. 121208, ZO ČSOP Alter Meles , Rozšíření Formica picea v myrmekocenózách rašelinných lokalit v centrální části Slavkovského lesa

Garant: Pavel Bezděčka

Závěrečná zpráva z projektu předloženého ZO ČSOP Alter Meles uvádí výsledky mapování výskytu mravence rašelinného (Formica picea) na lokalitách v centrální části Slavkovského lesa, v západních Čechách. Velmi podrobná zpráva shrnuje výsledky řádného myrmekologického průzkumu komplexu rašelinných lokalit, z toho šesti tzv. nelesních a pěti tzv. lesních. Řešitel doložil výskyt 11 druhů mravenců typických pro rašelinné lokality středních a vyšších poloh 3-4 hnízdech. Z toho tři druhy náleží k rodu Formica (F. lemami, F. picea a F. truniorum). Cílový druh – Formica picea byl nalezen na pěti lokalitách celkem ve 30 hnízdech.

Projekt č. 121211, ZO ČSOP Břeclav , Mapování výskytu sýčků obecných na jihovýchodním Vyškovsku

Garant: Petr Orel

V roce 2012 bylo v mapovacích čtvercích sledováno celkem 36 lokalit, přičemž výskyt sýčků obecných byl potvrzen na 1 lokalitě – v areálu zemědělského podniku v Orlovicích. Výskyt sýčka v této lokalitě obklopené přirozenou bariérou - lesy s puštíky obecnými - je poněkud překvapující, ale může souviset s minimem významného rizikového faktoru - automobilové dopravy (silnice na jih přes les je velmi málo využívaná z důvodu špatného technického stavu). Z pohledu ostatního sledovaného území, které má z velké části charakter otevřené zemědělské krajiny, působí tato v lesích izolovaná enkláva jako „poslední útočiště“.

Projekt č. 121212, ZO ČSOP Alcedo , Mapování hnízdního výskytu ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) na Podblanicku a středním Povltaví v roce 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) je podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/92 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky č.395/92 klasifikován jako silně ohrožený druh. Podle Směrnice Rady EU o ochraně volně žijících ptáků (79/409/EHS) patří do přílohy I., tedy mezi druhy, pro které členské státy EU musí realizovat zvláštní opatření týkající se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití a rozmnožování druhu. Přes tyto ochranné nástroje stavy ledňáčka říčního na území střední a západní Evropy meziročně kolísají, a mají dlouhodobý klesající trend. Pravidelné mapování hnízdního výskytu ledňáčka říčního v krajině, a sledování dynamiky jeho regionální populace, je základním předpokladem pro smysluplnou ochranu druhu a jeho životního prostředí.

Projekt č. 121213, ZO ČSOP Alcedo , Mapování brodivých ptáků na Podblanicku a jeho okolí v roce 2012

Garant: Stanislav Chvapil

Na Podblanicku a jeho okolí nehnízdí čáp bílý na stromech. Hospodářské objekty na jejichž komínech hnízdí často chátrají, jsou strženy nebo na nich probíhá inovace. Takto na Podblanicku a jeho blízkém okolí zaniklo několik stálých hnízdišť čápa bílého (např. Jankov – škola, Vlašim- zámek, pneuservis, Chleby – hydroglobus). Proto je třeba neustále známá hnízdiště kontrolovat, konzultovat případné nutné zásahy do hnízdních podmínek, podle situace provádět úpravy hnízd, popřípadě vytvářet náhradní hnízdní příležitosti. S průběžnou kontrolou hnízdišť proběhlo v hnízdní sezóně 2012 na Podblanicku a jeho okolí (cca 1 800 km2) mapování hnízdního výskytu čápa bílého, černého a volavky popelavé. Výsledky jsou zaneseny do záznamových karet a Nálezové databáze ochrany přírody.

Projekt č. 121214, ZO ČSOP Ciconia , Monitoring hnízdění čápů rodu *Ciconia*

Garant: Jaroslav Koleček

Předložená závěrečná zpráva na 69 číslovaných stranách textu a tabulek shrnuje výsledky programu v roce 2012 doplněné o srovnání s předchozími lety. Cíle projektu zahrnovaly zejména monitoring hnízdišť čápa bílého, zhodnocení vlivů klimatických a jiných projevů, sběr etoekologických a nidobiologických dat, kroužkování a odečítání kroužků, vydání Zpráv č. 31/2011 Skupiny pro výzkum brodivých ptáků (*Ciconiiformes*) České a Slovenské republiky, environmentální výchovu a osvětu, provádění fotodokumentace, publikaci a předání výsledků orgánům veřejné správy. V ČR bylo kolektivem spolupracovníků sledováno celkem 283 hnízdišť čápů bílých v 25 okresech (z toho 197 fyzicky existujících hnízd, resp. 132 hnízd obsazených párem). Celkem 78 umělých hnízdních podložek čápů bílých nebylo obsazeno a 8 hnízd zaniklo.

Projekt č. 121215, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Mapování hnízd rorýsů obecných (*Apus apus*), vlaštovek obecných (*Hirundo rustica*) a jiříček obecných (*Delicon urbica*) ve Velešíně

Garant: Petr Stýblo

V roce 2012 bylo ve Velešíně nalezeno 12 hnízd rorýsů ve 4 lokalitách a dalších min. 82 otvorů, u kterých byl sledován výskyt rorýsů. Obsazených hnízd vlaštovek bylo nalezeno 10 a dále byly pozorovány na jiných místech 2 rodiny vlaštovek. Hnízd jiříček bylo nalezeno 216. Podrobný popis je v kapitolách jednotlivých druhů a v souhrnných tabulkách. V části fotodokumentace jsou doloženy snímky všech budov kde byla nalezena hnízda rorýsů, případně v nich druh může zahnízdit.

Projekt č. 121216, ZO ČSOP Javorníček , Mapování hnízdního výskytu a kroužkování mláďat na dostupných hnízdech čápů bílých v okrese VS, částečně NJ a PR

Garant: Stanislav Chvapil

Řešitelé se zabývali monitoringem hnízdění čápů bílých v okrese Vsetín a částečně Přerov a Nový Jičín. Celkem sledovali 28 fyzicky existujících hnízd. Přínosem projektu bylo i osvětové působení pomoci médií. Neméně významná je i praktická ochrana čápích hnízd, kterým hrozil zánik. Došlo k přestěhování 4 ohrožených hnízd na jinou podložku.

Projekt č. 121217, Holýšovský ornitologický klub , Monitoring slavíka obecného v jihozápadních Čechách

Garant: Jaroslav Koleček

Monitoring výskytu slavíka obecného proběhl v zemědělské krajině okolí Holýšova (okres Domažlice)– zejména podél řeky Radbuzy (Křenovy-Holýšov) a dále oblasti ve větší vzdálenosti od Holýšova (okolí Bukovce, Malého Malahova a Puclíc, dále okolí Hlohové, Čermné, Poděvous a Krchleb). Práce navazuje na monitoring realizovaný v letech 2002–2011. Realizátor vymapoval na ploše 67 km² 23 teritorií slavíka (3,4 páru/10 ha). Znamená to zvýšení stavů o 64 % oproti roku 2011. Celkem 21 teritorií leží v těsné blízkosti vodotečí. Všechna teritoria se nacházejí v nadmořských výškách 355–420 m n. m. (v průměru 375 m n. m.).

Projekt č. 121218, ZO ČSOP Jihlava , Mapování hnízdního rozšíření chřástala polního (Crex crex) na Vysočině v roce 2012"

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním chřástala polního v kraji Vysočina na celkové ploše 1791,86 km². Zaznamenáno bylo celkem 55 volajících samců. Kromě mapování výskytu byl hodnocen i charakter biotopu a bylo provedeno i hodnocení efektivit agroenvi programu na chřástala polního ve vybraném území.

Projekt č.121220, ZO ČSOP Kladská , Mapování vážek na Chebsku a Františkolázeňsku

Garant: Martin Waldhauser

V roce 2012 bylo v ZO ČSOP Kladská provedeno mapování vážek v oblasti Chebska a Františkolázeňska. Celkem bylo v mapové oblasti nalezeno 37 druhů, z toho 5 nově zaznamenaných pro mapovou oblast, u dalších 10 druhů vedených v Červeném seznamu došlo k významnému poznání o současném stavu rozšíření. Získáno bylo 367 záznamů z 40 lokalit, z toho z 36 vod stojatých a z 4 tekoucích.

Projekt č. 121221, ZO ČSOP Kněžice , Mapování hnízda lesních mravenců na území Přírodního parku Soběnovská vrchovina

Garant: Pavel Bezděčka

Zpráva shrnuje výsledky mapování, které bylo v důsledku 50 % snížení navržených finančních prostředků soustředěno na okolí sítě lesních komunikací. Celkově bylo prozkoumáno více než 1000 ha lesních porostů, a to na nevhodnějších biotopech. Řešitelé doložili výskyt 55 hnízd lesních mravenců tří druhů, z nichž dominantní je horský druh Formica lugubris. Další horský druh, Formica aquilonia, žijící v silné populaci v nedalekých Novohradských horách a v Blanském lese zde nebyl potvrzen.

Projekt č. 121222, ZO ČSOP Kněžice , Mapování výskytu lesních mravenců v jižní části Přírodního parku Vyšebrodsko

Garant: Pavel Bezděčka

Zpráva shrnuje výsledky mapování, které bylo v důsledku 50 % snížení navržených finančních prostředků soustředěno na okolí sítě lesních komunikací. Celkově bylo prozkoumáno více než 1000 ha lesních porostů, a to na nevhodnějších biotopech. Řešitelé doložili výskyt 55 hnízd lesních mravenců tří druhů, z nichž dominantní je horský druh Formica lugubris. Další horský druh, Formica aquilonia, žijící v silné populaci v nedalekých Novohradských horách a v Blanském lese zde nebyl potvrzen. Hnízda všech zjištěných druhů lesních mravenců byla solitérní nebo soustředěná ve slabých a nepočtených hnízdních komplexech. Žádný silný (mateřský) hnízdní komplex nebyl nalezen.

Projekt č. 121223, Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO , Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO

Garant: Petr Stýblo

V rámci zjišťování početnosti hnízdících párů, bylo zjištěno 12 lokalit, kde hnízdí více než 10 párů v jednom domě. Tato hnízdiště si zasluhují nejvyšší pozornost a ochranu. Některá z nich jsou akutně ohrožena rekonstrukcí objektu (Újezd čp. 1501 a Floriánské nám. 2672) a měla by být řešena prioritně. Se stavebním úřadem byly již řízeny konkrétní případy rekonstrukcí budov.

Projekt č. 121224, ZO ČSOP Lubno , Mapování výskytu čejky chocholaté na Frýdlantsku v katastru obcí Lubno a Pržno

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním hnízdišť čejky chocholaté na katastru dvou obcí a příležitostně byl zaznamenáván také výskyt chřástala polního a křepelky polní, který byl rovněž zpracován.

Projekt č. 121225, ZO ČSOP Veronica , Monitoring zimovišť netopýrů v oblasti Tišnovska

Garant: Daniel Horáček

Zjištěné stavy z hlediska dlouhodobého ukazují, že důslednou ochranou zimoviště se může i málo významná lokalita, kde zimuje pouze několik jedinců, během pár let stát významným zimovištěm o několika stovkách netopýrů. Také poukazují, že když dojde k poškození zabezpečení, stavy okamžitě klesají. Přínos projektu je i několik zajímavých zjištění, kde typ zvoleného zabezpečení může změnit klima a druhovou skladbu.

Projekt č. 121226, Modron, občanské sdružení , Mapování modráška černoskvřnného (Phengaris arion) na Dvořištsku. Biotopové a managementové preference

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt řeší mapování a výzkum v oblasti, která je stále ochránářsky opomíjená. Pokud má dojít ke změnám v obhospodařování krajiny, je nutná podpora relevantními údaji z terénu a to nejen o výskytu druhu, ale i na zdejší druhy rostlin a strukturu krajiny, což uvedený projekt splnil. Současně řeší podklady pro další uchování nejčinnějších biotopů a společenstev s výskytem dalších ohrožených druhů rostlin a živočichů a dodává cenná data (dnes již můžeme hovořit o datových sadách) a informace o vývoji krajiny.

Projekt č. 121227, ZO ČSOP Ciconia , Monitoring hnízdění motáka lužního na Podřipsku

Garant: Petr Orel

Monitoring výskytu a hnízdění silně ohroženého druhu dravých ptáků, motáka lužního (*Circus pygarcus*), se uskutečnil v kvadrátech 5550 a 5651. V obou kvadrátech se od května do července vyskytovali 1 až 2 páry motáků lužních (ornitolog Dušan Rak uvádí minimálně 5 párů). Bylo zjištěno teritoriální chování na hnízdišti, které však do poloviny července 2012 zcela vymizelo. Následně ptáci létali na polní lokality pouze za potravou. Hnízdo nebylo nalezeno. Hnízdění bylo neúspěšné nejspíše antropogenní činností (vysekání hnízd, likvidace hnízd a protizákonné střílení) nebo predátory (lišky, toulavé kočky apod.).

Projekt č. 121228, Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO , Mapování hnízdišť čejky chocholaté na střední Moravě

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním hnízdišť čejky chocholaté v okresech Olomouc, Přerov, Prostějov a Šumperk podle metodiky ČSO (Zámečník et. al. 2012, viz www.birdlife.cz). Během průzkumu bylo nalezeno 28 lokalit s hnízdním výskytem druhu. Kromě zmapování lokalit, jejichž přehled je uveden v příloze, byly ve zprávě vyhodnoceny nejvýznamnější ohrožující faktory.

Projekt č. 121229, ZO ČSOP Náměšťské rybníky , Mapování výskytu chřástala polního na Třebíčsku

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním chřástala polního na katastru 17 obcí. Projekt přinesl cenné informace o rozšíření a početnosti chřástala polního ve sledované oblasti, které jsou využitelné k jeho ochraně. Kromě mapování výskytu byl hodnocen i výběr hnízdního prostředí a negativní faktory.

Projekt č. 121230, ZO ČSOP Náměšťské rybníky , Mapování výskytu chřástala vodního, kropenatého a malého v oblasti Náměšťských rybníků

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním hnízdního výskytu výše uvedených druhů chřástalů v oblasti Náměšťských rybníků, kde bylo sledováno celkem 15 rybníků. Kromě mapování hnízdních lokalit byl hodnocen i stav biotopů a výběr hnízdního prostředí jednotlivých druhů. Závěrečná zpráva kromě letošních výsledků shrnuje výskyt všech sledovaných druhů v minulosti a poskytuje velmi cenné údaje o vývoji početnosti populace každého druhu.

Projekt č. 121231, ZO ČSOP Náměšťské rybníky , Mapování výskytu čejky chocholaté v oblasti Náměšťských rybníků
Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním hnízdního výskytu čejky chocholaté v oblasti Náměšťských rybníků, kde bylo sledováno celkem 23 rybníků. Metodika byla použita od České společnosti ornitologické. Kromě mapování hnízdních lokalit byla sledována úspěšnost hnízdění a výběr hnízdního prostředí.

Projekt č. 121232, ZO ČSOP Náměšťské rybníky , Mapování vážek (Odonata) v oblasti Náměšťských rybníků
Garant: Martin Waldhauser

Během mapování v roce 2012 bylo zjištěno 25 druhů vážek. Determinováno bylo přibližně 970 jedinců vážek nebo exuvií. Byl zaznamenán výskyt regionálně ohrožených, nebo vzácnějších druhů jako: šídlatka zelená, *Lestes virens*, šídlo malé, *Ischnura pumilio*, šídlo rákosní, *Aeshna affinis*, vážka jarní, *Sympetrum fonscolombii*.

Projekt č. 121233, Ornitologický klub České republiky , Monitoring sov v Bzenecké Doubravě
Garant: Petr Orel

Výstupem projektu je soupis zjištěných jedinců zájmových druhů na jednotlivých monitorovacích bodech s popisem charakteru jejich výskytu, údaje GPS byly také převedeny do ortofotomapy. Dále také vyhodnocení potřebnosti aktivní podpory sov instalací hnízdních budek a příprava pro jejich případnou instalaci a ochrany doupných stromů či zájmových porostů

Projekt č. 121234, Ornitologický klub České republiky , Mapování výskytu sýčka obecného ve vybrané části okresu Kroměříž v r. 2012
Garant: Petr Orel

Výstupem projektu je soupis zjištěných jedinců zájmových druhů na jednotlivých monitorovacích bodech, s popisem charakteru jejich výskytu, údaje GPS byly převedeny do ortofotomapy. Dále také vyhodnocení potřebnosti aktivní podpory sov instalací hnízdních budek a příprava pro jejich případnou instalaci.

Projekt č. 121235, Ornitologický klub České republiky , Mapování výskytu sýčka obecného ve vybrané části okr. Zlín v r. 2012
Garant: Petr Orel

Výstupem projektu je soupis zjištěných jedinců zájmových druhů na jednotlivých monitorovacích bodech, s popisem charakteru jejich výskytu, údaje GPS byly převedeny do ortofotomapy. Dále také vyhodnocení potřebnosti aktivní podpory sov instalací hnízdních budek a příprava pro jejich případnou instalaci.

Projekt č. 121236, ZO ČSOP Jihlava , Mapování holuba doupňáka (Columba oenas) na Jihlavsku
Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován zejména v jarním období 2012 přímým pozorováním a poslechem volajících samců a pomocí digitálních akustických záznamníků s následnou počítačovou analýzou. Průzkum probíhal v různých typech lesů zejména ve středních a vyšších polohách po celém území okresu Jihlava. Realizátoři zaznamenali výskyt doupňáků celkem na 36 lokalitách v odhadovaném počtu nejméně 66 hnízdicích párů.

Projekt č. 121237, ZO ČSOP Jihlava , Mapování kulíška nejmenšího (Glaucidium passerinum) na Jihlavsku
Garant: Petr Orel

Projekt potvrdil vzrůstající početnost silně ohroženého kulíška nejmenšího v okrese Jihlava. Výsledky ukazují, že kulíšek se vyskytuje v podstatě na celém sledovaném území. Jakožto zvláště chráněný druh si zasluhuje ochranu svých hnízdišť - tedy doupných stromů. Ponechávání doupných stromů v lesních porostech umožní přispět k zajištění stabilizace místní populace tohoto druhu a tím k jeho ochraně.

Projekt č. 121238, Pobočka ČSO na Vysočině , Mapování bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) v centrální části Českomoravské vrchoviny

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval mapováním hnízdního výskytu bekasiny otavní na území okresu Jihlava. Celkově bylo na sledovaném území zjištěno 28-30 párů. Projekt přinesl cenné údaje o rozšíření a početnosti sledovaného druhu, která jsou využívána i v praktické ochraně některých lokalit.

Projekt č. 121239, Pobočka ČSO na Vysočině , Monitoring hnízd čápů v Kraji Vysočina 2012

Garant: Stanislav Chvapil

Projekt shrnul obsazenost hnízd čápa bílého na Vysočině v roce 2012. Počty mláďat se podařilo zjistit jen u části hnízd. Došlo k celkovému poklesu počtu obsazených hnízd na Vysočině. Ke zvýšení počtu obsazených hnízd došlo pouze v okrese Jihlava. V roce 2012 byla nalezena 3 nově založená hnízda: jedno v okrese Havlíčkův Brod (Bačkov) a dvě v okrese Jihlava (Hodice, Rohozná).

Projekt č. 121240, OS ČSOP Benešov, Mapování netopýrů v oblasti údolní nádrže Štěchovice

Garant: Mojmír Vlašín

V průběhu roku 2012 byl v oblasti údolní nádrže Štěchovice prokázán výskyt 7 druhů netopýrů: netopýra vodního (*Myotis daubentonii*), netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*), netopýra černého (*Barbastella barbastellus*), netopýra ušatého (*Plecotus auritus*) netopýra hvízdavého (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*). Průzkum byl prováděn odchytem do sítí a průzkum úkrytů. Letní kolonie ve sledované oblasti zjištěny nebyly. V širším okolí se ale podařilo nalézt letní kolonii netopýra řasnatého (*Myotis nattereri*) v obci Hubenov (18 ex.) a netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) na sídlišti ve Štěchovicích (pozorováno 8 vyletujících jedinců). V obci Vysoký Újezd pak dlouhodobě sídlí kolonie netopýra velkého (*Myotis myotis*).

Projekt č. 121241, ZO ČSOP Orchidea , Mapování čejky chocholaté v oblasti Rožnovské brázdy

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt přinesl nejnovější poznatky o současném stavu populace čejky chocholaté v oblasti Rožnovské brázdy na západním okraji karpatských pohoří. Opět byly potvrzeny nejvýznamnější lokality pro přežití zbytkové oblastní populace, které zřejmě představují poslední naději na zachování druhu v prostoru Rožnovské brázdy. Výsledky projektu byly předány územně příslušnému orgánu OP a také na hnízdištích čejek hospodařícím subjektům. Získané poznatky budou využity k pokusu usměrnění hospodaření na zbylých lokalitách, aby se podařilo v maximálně možné míře omezit lokální negativní vlivy a mohlo tak dojít snad alespoň k zastavení dosud neúprosně sestupné tendence populace čejky.

Projekt č. 121242, ZO ČSOP Orchidea , Mapování společenstva ve dne aktivních motýlů dvou komplexů luk východních Beskyd

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt řeší mapování a výzkum v oblasti, která je stále ochránářsky zajímavá, ale nebyla intenzivně mapována. Pokud má dojít ke změnám v obhospodařování krajiny, je nutná podpora relevantními údaji z terénu a to nejen o výskytu druhu, ale i na zdejší druhy rostlin a strukturu krajiny, což uvedený projekt splnil. Současně řeší podklady pro další uchování nejcennějších biotopů a společenstev s výskytem dalších ohrožených druhů rostlin a živočichů a dodává cenná data (dnes již můžeme hovořit o datových sadách) a informace o vývoji krajiny.

Projekt č. 121243, ZO ČSOP Orchidea , Mapování a ochrana sov v CHKO Beskydy

Garant: Petr Orel

Během letošního 1. monitoringu bylo zaznamenáno 5 druhů sov (puštík obecný, puštík bělavý, sýc rousný, kulíšek nejmenší, kalous ušatý). Letošní sezóna se vyznačovala výraznou gradací drobných savců, což bylo i vizuálně pozorovatelné častým výskytem těchto živočichů v přízemním patře lesů. Jednalo se především o druh norník rudý (*Clethrionomys glareolus*), zvýšené však byly zřejmě i počty dalších drobných savců (myšice lesní, hraboš mokřadní). Tato situace se také ihned projevila ve zvýšené hlasové aktivitě některých druhů, vyvolané větší hustotou hnízdicích párů způsobenou právě nadbytkem vhodné kořisti. Díky této situaci, avšak i díky vysoké intenzitě mapování,

především ve východní části monitorovaného území, byl u některých druhů zjištěn rekordní počet teritorií. To platí zejména pro druhy sýc rousný a kulíšek nejmenší, zvláště u posledně jmenovaného druhu však ke zvýšení počtu registrovaných jedinců došlo i díky výše zmiňovanému akustickému monitoringu pomocí diktafonů.

Projekt č. 121244, ZO ČSOP Úherce, Mapování výskytu lesních mravenců podrodu Formica Přírodní park Manětínská Etapa I.

Garant: Pavel Bezděčka

Projekt si kladl za cíl zmapovat mravenišťe na území přírodního parku Manětínská, v roce 2012 v severní části parku. Výstupem projektu je přehledně zpracovaná data včetně návrhů ochrany hnízd před poškozením ať již způsobem hospodaření nebo nadměrné poškození a ztráty způsobené černou zvěří. Mapování proběhlo z velké části na lesních pozemcích spravovaných Lesy ČR s. p. a z části na pozemcích v majetku obcí a soukromých vlastníků.

Projekt č. 121245, ZO ČSOP Plzeňsko, Mapování výskytu sýčka obecného a sovy pálené v západních Čechách

Garant: Petr Orel

V rámci projektu bylo nutné zjistit početnost populace jednotlivých druhů a jejich rozšíření v zájmovém území, získat data o rozšíření jednotlivých druhů za účelem možnosti jejich praktické ochrany a zjistit původ jedinců v zájmové oblasti. Hlavní zájmová oblast zůstává stejná jako v předešlých letech a nachází jihozápadně od Plzně mezi obcemi Nýřany – Heřmanova Huť a Stod. Dalším cílem bylo označit mláďata na hnízdech za účelem jejich možné další identifikace.

Projekt č. 121247, ZO ČSOP Šumava, Současný stav rozšíření a biotopové preference chřástala polního na Vimpersku

Garant: Daniel Křenek

V roce 2012 mapování proběhlo na vymezeném území (v CHKO Šumava na ploše 136 km² a mimo CHKO na ploše 78 km²) v období od poslední květnové dekády do poslední dekády června. Mapování bylo prováděno v nočních hodinách (23:00 – 04:00), zvláště za jasných, klidných nocí s dobrou slyšitelností. Bylo prováděno akusticky a užito bylo i magnetonové nahrávky teritoriálního hlasu pro potvrzení negativní kontroly.

Projekt č. 121248, ZO ČSOP Valašské Meziříčí, Mapování denních motýlů - lokalita Zadky v Bílých Karpatech

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt řeší mapování a výzkum v oblasti, která je stále ochránářsky zajímavá, ale nebyla intenzivně mapována. Pokud má dojít ke změnám v obhospodařování krajiny, je nutná podpora relevantními údaji z terénu a to nejen o výskytu druhu, ale i na zdejší druhy rostlin a strukturu krajiny, což uvedený projekt splnil. Současně řeší podklady pro další uchování nejcennějších biotopů a společenstev s výskytem dalších ohrožených druhů rostlin a živočichů a dodává cenná data (dnes již můžeme hovořit o datových sadách) a informace o vývoji krajiny. Projekt je cílen na pokračování Bílých Karpat do předhůří Beskyd a postupně se dopracovává k celkovému mapování zdejší krajiny.

Projekt č. 121251, Ornix, Akustický monitoring sýčka obecného (*Athene noctua*) v mapových čtvercích 6970, 6971

Garant: Petr Orel

Při monitoringu mapových čtverců 6970, 6971 nebyla zjištěna přítomnost sýčka obecného (*Athene noctua*) na žádné námi sledovaných oblastí. Monitoring se zaměřil zejména na stávající zemědělská družstva, sadové porosty a zahrádkářské kolonie. Spousta lokalit byla vyhodnocena jako vhodná pro hnízdění sýčka obecného (udržované loviště, klidová zóna). Lze se domnívat, že se zde sýček nevyskytuje z důvodu značného množství predátorů (kočky, kuny). Za nezbytný management považujeme na nevhodnějších lokalitách rozmístit vhodné hnízdní příležitosti, s účinnou ochranou proti vniknutí predátorů zejména kun skalních.

Projekt č. 121252, ZO ČSOP Šípek, Monitoring výskytu sov v CHKO Blanský les

Garant: Petr Orel

Projekt si kladl za cíl zjistit dlouhodobý hnízdní výskyt lesních druhů sov (sýc rousný, kulíšek nejmenší a puštík obecný) na území Chráněné krajinné oblasti Blanský les. Akce probíhala ve spolupráci se Správou CHKO Blanský les již od roku 1991, takže jsou shromážděna data za 21 let. Získaná data slouží Správě CHKO jako podklad při posuzování nových lesních hospodářských plánů i při jednotlivých jednáních s Lesy ČR. Při mapování jsou samozřejmě zaznamenávány i

další druhy sov. Takovéto využití získaných výsledků umožňuje orgánům ochrany přírody účinně chránit sovy na mapovaném území.

Projekt č. 121253, ZO ČSOP Kladská , Mapování zimovišť a sledování netopýrů Karlovarského a Plzeňského kraje

Garant: Mojmír Vlašín

Náplní projektu bylo: mapování nových zimovišť, monitorování zimovišť (jsou monitorována pravidelně již mnoho let a některá jsou zabezpečena proti vniknutí nepovolaných osob), propagace ochrany netopýrů prostřednictvím Evropské noci pro netopýry, neting a kroužkování netopýrů, sledování plísňe *Geomyces destructans* a vyvážování budek a péče o hadicapy a mapování letních kolonií.

Projekt č. 121254, ZO ČSOP Veronica , Mapování užovky stromové v oblasti Jestřábí a Šanova v CHKO Bílé Karpaty

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu bylo prováděno sledování užovky stromové v oblasti Bílých Karpat, konkrétně v katastrech dvou výše uvedených obcí, a to na základě dotazování obyvatel a průzkumu kolem lidských sídel. Výskyt užovky stromové nebyl potvrzen.

Projekt č. 121255, ZO ČSOP Sezimovo Ústí , Ciconia a ostatní brodiví

Garant: Stanislav Chvapil

V rámci monitoringu populace čápů černých v r. 2012 byly ve vytčeném území sledovány lokality s pravděpodobností výskytu tohoto ptačího druhu a to jak známá potravní teritoria, tak se kontrolovala „aktivní hnízda předchozí hnízdní sezóny“, hledala se nová hnízda v místech, kde původní hnízda byla opuštěna a nakonec se provádělo typování hnízd v potenciálně obsazených lokalitách. Do monitoringu byla zahrnuta všechna dosud známá hnízda na okr. Tábor, dále hnízdo na hranici okr. Tábor a Písek, ozn. jako lokalita Sepekov. Bylo kontrolováno i hnízdo a hnízdní lokalita u Hrobské Zahrádky. Jedná se o sledovanou lokalitu těsně za hranicí okr. Tábor. Druhým rokem bylo sledováno hnízdo v okr. Benešov na lokalitě Pravonín. Nakonec se podařilo objevit zcela nové hnízdo u obce Tučapy.

Projekt č. 121256, ZO ČSOP Nový Jičín , Aktivní ochrana a monitoring sýčka obecného v okrese Nový Jičín-2012

Garant: Jaroslav Koleček

Zpráva shrnuje výsledky monitoringu hnízdění a kontinuálního akustického monitoringu (8 záznamníků, 6–18 hod. snímky) sýčka obecného na 25 lokalitách na Novojičínsku. Monitoring byl realizován zejména od února do dubna a od června do července na území, kde jsou pravidelně vypouštěni odchovaní sýčci za účelem obnovení životaschopné populace druhu v regionu. Záznam hlasu sýčka se podařilo pořídít pouze na jediné lokalitě u Jistebníka (pravděpodobně hnízdění). Z 59 kontrolovaných budek byla obsazena pouze budka v areálu záchrané stanice v Bartošovicích (4 pull.). Na konci srpna bylo vypuštěno dalších celkem 26 odchovaných mláďat.

Projekt č. 121257, ZO ČSOP Aron , Dravci a sovy Českolipska

Garant: Petr Orel

Monitoring dravců a sov byl prováděn od počátku letošního roku do konce října. V zimních a jarních měsících jsme sledovali výskyt tažných druhů dravců. Pro lepší orientaci v terénu byly mapy okresu rozděleny podle faunistických čtverců o rozloze cca 11x12 km. Prohledávali jsme celkem 12 mapovacích kvadrátů. Rovněž jsme kontrolovali tahové a po hnízdní lokality na rybnících, polích a dalších biotopech. Při monitoringu jsme zaznamenávali výskyt sledovaných druhů dravců a sov na lokalitách a při pozdějších kontrolách jsme zjišťovali případné zahnízdění. Monitorování hnízdních lokalit jsme prováděli dalekohledem z uctivé vzdálenosti, aby nedocházelo k nadměrnému narušování hnízdění. Na hnízdních lokalitách jsme zaznamenávali počty dospělých jedinců, počty vyvedených mláďat (*juv.*, *pull.*) a úspěšnost vyhnízdění.

Projekt č. 121258, ZO ČSOP Aron , Monitoring čejky chocholaté na Českolipsku

Garant: Daniel Křenek

Projekt se zabýval sledováním hnízdišť a tahových lokalit čejky chocholaté v okrese Česká lípa. Celkem bylo sledováno 21 lokalit, z toho 5 bylo obsazených. Závěrečná zpráva je dostatečně zpracována, Výsledky podávají podrobný přehled o kontrolách na každé lokalitě a přináší i údaje o hnízdění.

Projekt č. 121259, ZO ČSOP Aron , Čápi a brodiví na Českolipsku

Garant: Stanislav Chvapil

U *Ciconia nigra* bylo sledováno 15 hnízdních lokalit v 9 mapovacích kvadrátech, pouze 3 hnízdní lokality byly obsazeny adultními ptáky. Výsledky 3xHPa, 3xHPm, z toho 1xHPm2, 2xHPm3. Výskyt *Ardea cinerea* byl zjištěn na 12 lokalitách v 6 mapovacích kvadrátech. Hnízdění nebylo prokázáno. *Egretta alba* byla pozorována na 6 lokalitách ve 4 mapovacích kvadrátech. Hnízdění nebylo prokázáno. Výskyt *Ixobrychus minutus* nebyl zjištěn. *Botaurus stellaris* byl prokázán podle hlasových projevů 31. 3. 2012 v NPR Břežský rybník, hnízdění však nebylo dokladováno.

Projekt č. 121260, ZO ČSOP Aron , Alcedo na Českolipsku

Garant: Pavel Čech

Během letošní sezóny v roce 2012 byly zmapovány všechny známé úseky vodních toků, kde ledňáčka říční (*Alcedo atthis*) hnízdili v minulých letech. Další vhodné úseky k zahnízdění tohoto sledovaného druhu byly intenzivně vyhledávány. Počet zjištěných obsazených nor oproti minulému roku, kdy byl silný pokles, opět mírně narůstá. Celkem bylo zkontrolováno 23 lokalit v délce cca 56 km v sedmi mapovacích kvadrátech a bylo nalezeno 10 hnízdicích párů ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*). Okroužkováno bylo 28 jedinců a 3 kontroly z minulých let.

Projekt č. 121261, ZO ČSOP Kladská , Monitoring vodních ploštic v širším okolí Tří Seker

Garant: Václav Křivan

Během průzkumu bylo navštíveno celkem 25 lokalit různého typu, některé z nich opakovaně. Většina kontrol se odehrála na jaře. Všechny zkoumané lokality se nacházeli ve faunistickém čtverci 6041 a v západní části čtverce 6042. Metodou sběru byl individuální odchyt pozorovaných ploštic a lov sítkou a cedníkem ve vodní vegetaci, u nejnápadnějších druhů také přímé pozorování na hladině či ve vodním sloupci.

Projekt č. 121262, ZO ČSOP Radhošť , Mapování výskytu a hnízdění rorýse obecného (*Apus apus*) v Rožnově pod Radhoštěm

Garant: Petr Stýblo

Projekt si kladl za cíl sledování výskytu a hnízdění rorýse obecného (*Apus apus*) na území města Rožnova pod Radhoštěm. V roce 2011 se podařilo zmapovat v téměř celé město, v roce 2012 bylo toto území opět důkladně prověřeno a rozšířeno, aby mohlo být srovnání mezi oběma sezónami. Opět bylo provedeno zmapování všech sídlišť a dalších částí města jakkoliv důležitých z hlediska hnízdění rorýsů.

Projekty zaměřené na činnost „Monitoring / podrobné mapování určité lokality“

Projekt č. 131201, CORYDALIS, o.s., Orientační mykologický průzkum přírodní rezervace u Vrby

Garant: Jiří Polčák

Na základě jednoletého průzkumu je obtížné mykofloru studovaného území realisticky zhodnotit. Bohužel sezóna 2012 byla pro růst hub na JV Moravě dost nepříznivá, což se projevilo i v relativně malém počtu zaznamenaných druhů. Přesto bylo nalezeno několik zajímavých taxonů, které opodstatňují další bádání na lokalitě v budoucnu.

Projekt č. 131202, CORYDALIS, o.s.. Monitoring indikačně významných druhů lignikolních makromycetů na území přírodní rezervace Holý kopec

Garant: Jiří Polčák

Projekt si kladl za cíl ověření a podrobné vymapování rozšíření indikačně významných lignikolních makroskopických hub na území PR Holý kopec a získání podrobnějších informací o jejich abundanci a ekologii, zhodnocení nepříznivých vlivů ohrožující životaschopnost a prosperitu populací studovaných taxonů a návrh opatření, jak tyto vlivy eliminovat, srovnání s podobnými lokalitami v Evropě, argumentační podpora připravovaného návrhu vyhlášení lokality za Národní přírodní rezervaci. Výsledky budou rovněž dobře využitelné při připravované novelizaci Červeného Seznamu makromycetů ČR, získání referenčního souboru dat o rozšíření a početnosti studovaných druhů, s nimiž bude v budoucnu možné porovnávat změny ve složení zdejších mykocenóz.

Projekt č. 131203, o.s. Anthericum , Monitoring Mlýnského kopce

Garant: Václav Somol

V rámci projektu bylo nutné zjistit početnost populací cílových druhů (koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), dejvorec velkoplodý pravý (*Caucalis platycarpus* subsp. *platycarpus*), hlaváček letní (*Adonis aestivalis*), černucha rolní (*Nigella arvensis*) a hořinka východní (*Conringia orientalis*)), vyhodnotit vliv zarůstání keřovými porosty na populace, přesně zjistit výskyt druhů na ploše a stanovit managementu na ploše, aby došlo k posílení a zvýšení početnosti. Aby bylo možné kriticky zhodnotit vliv managementových opatření, je žádoucí, aby monitoring probíhal několik po sobě jdoucích sezón. Tento projekt počítá s časovým horizontem 5-ti let.

Projekt č. 131204, o.s. Anthericum , Monitoring Pod Hůrkou

Garant: Václav Somol

Projekt 131204 „Monitoring Pod Hůrkou“ si kladl za cíl zjistit početnosti populací cílového druhu, koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), vyhodnotit vliv zarůstání keřovými porosty na populace, přesně zjistit výskyt druhu na ploše a stanovit management na ploše, aby došlo k posílení a zvýšení početnosti. Aby bylo možné kriticky zhodnotit vliv managementových opatření, je žádoucí, aby monitoring probíhal několik po sobě jdoucích sezón. Tento projekt počítá s časovým horizontem 5-ti let. V prostoru bylo vytýčeno celkem dvacet osm dílčích lokalit s výskytem koniklece lučního českého. Kromě toho byla na lokalitě zaznamenána řada dalších druhů, z nich mnohé ohrožené.

Projekt č. 131205, o.s. Anthericum , Monitoring Vrchu u Domašína

Garant: Ivana Jongepierová

Závěrečná zpráva splňuje všechny body zadání projektu a jeho cíle: monitoring koniklece lučního (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*) a prstnatce bezového (*Dactylorhiza sambucina*) na bývalé pastvině s náletem dřevin u Domašína. Celkem bylo nalezeno 37 konikleců, 87 prstnatců bezových a 2 vemeníky dvoulisté.

Projekt č. 131206, o.s. Anthericum, Monitoring Vstavačové louky u Orasína

Garant: Ivana Jongepierová

V roce 2012 byl na jaře vyhodnocen management jako velmi příznivý pro lokalitu. Na ploše bylo zjištěno 617 kvetoucích prstnatců májových. Druh prstnatec májový zde máme jako ukázkový druh, na kterém lze ukázat, že i pro

další zvláště chráněné či významné druhy je sečení travního porostu velmi příznivé. Z hlediska populací výše uvedených druhů je ideální kosit pozemky 2x ročně. První seč uskutečnit na přelomu června a července, druhou seč v září (popř. na přelomu srpna a září). Také je možné přistoupit pouze k jedné seči za rok, ale střídát ranější a pozdější termín zásahu v jednotlivých letech. Velmi důležité je důkladné vyhrabání louky a odklizení posečené biomasy.

Projekt č. 131210, ZO ČSOP Alter Meles, Inventarizační průzkum flóry a ptáků ve VKP Louky pod Vladařem

Garant: Martin Dušek

Na území VKP bylo ve vegetační sezóně roku 2012 zaznamenáno 299 taxonů cévnatých rostlin. Jedná se především o druhy luční a lesní, typické pro danou oblast. Celé území je druhově středně bohaté.

Projekt č. 131213, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Bryoinventarizační průzkum luk v okolí Křišťanovického rybníka v „Předšumaví“

Garant: Václav Somol

V rámci projektu bylo nutné pořídit co nejucelenější seznam mechorostů rostoucích na rašelinných loukách u Křišťanovického rybníka, zaznamenat velikost populací ohrožených druhů, jejich přesnou lokalizaci a základní chemizmus podzemní vody (pH a konduktivita) a posoudit stav lokality z hlediska výskytu mechorostů, poskytnout toto hodnocení a případné návrhy na zlepšení situace orgánům ochrany přírody a Lesům ČR.

Projekt č. 131214, ZO ČSOP Teplice - Fergunna , Monitoring vybraných skupin vyšších rostlin, drobných obratlovců a vybraných skupin hmyzu na VKP Střelenská louka

Garant: Ivana Jongepierová, Mojmír Vlašín, Václav Křivan

Realizací monitoringu zhotovitel zajišťoval potvrzení výskytu druhů vstavačovitých rostlin, potvrzení možného výskytu dalších druhů vstavačovitých a dalších zvláště chráněných a vzácných druhů. V oblasti fauny se jednalo o monitoring vybraných druhů bezobratlých, zvláště se zaměřením na již spatřeného modráška bahenního a monitoring váček a drobných obratlovců. Snahou bylo výskyt uvedených druhů postihnout též kvantitativně. Údaje z monitoringu budou využity pro zhodnocení dosavadního plánu péče a jeho úpravu pro další období ochranných prací na louce. Vzhledem k tomu, že je na části louky dlouhodobě problém s přítokem odpadních vod, budou informace o biotě důležité i z tohoto důvodu pro případné správní řízení a v neposlední řadě pro ekologickou výchovu a informovanost široké veřejnosti regionu o přírodních hodnotách této lokality.

Projekt č. 131215, ZO ČSOP BÍLÉ KARPATY , Monitoring fytofágního hmyzu na plochách zalučňených regionální druhově bohatou směsí v jihozápadní části CHKO Bílé Karpaty

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt řeší inventarizaci denních motýlů a křísů na plochách bývalé orné půdy v posledních 3-14 letech zalučňených a to výsevem druhově bohaté směsi regionálních bylin. K tomu přistupují referenční plochy, vše v polopřirozených a na druhově bohatých loukách mezi obcemi Radějov a Strání v jihozápadní části Bílých Karpat. Hodnocena byla úspěšnost obnovy pomocí metod sledování deštníkových druhů (fytofágní hmyz). Z výsledků potom vyvozuje doporučení pro praxi (výběr ploch a další způsob zalučňování). Oblast je stále ochránářsky zajímavá a pokud má dojít ke změnám v obhospodařování krajiny, je nutná podpora relevantními údaji z terénu a to nejen o výskytu druhu, ale i o celých společenstvech.

Projekt č. 131216, ZO ČSOP Kulíšek , Bryofloristický průzkum rašelinného komplexu na území přírodního parku Přebuz v Krušných horách

Garant: Václav Somol

Projekt si kladl za cíl zmapovat výskyt vzácných druhů rašelinistních mechorostů (*Sphagnum molle*, *S. affine*, *Cephalozia macrostachya*, *Cephalozia loitlesbergerii*, *Cephaloziella spinigera* a *Cephaloziella elachista*), odhadnout velikost a vitalitu jednotlivých populací a zaznamenat jejich přesnou lokalizaci pomocí GPS, pořídit co nejkompletnější seznam mechorostů rostoucích na jednotlivých lokalitách a zhodnotit stav jednotlivých lokalit z hlediska výskytu mechorostů, poskytnout toto hodnocení a případné návrhy na zlepšení situace orgánům ochrany přírody.

Projekt č. 131217, Mokřady - ochrana a management , Průzkum lokalit čolka velkého

Garant: Václav Somol, Jiří Vojar, Jaroslav Koleček

Projekt si kladl za cíl zjistit základní vegetační charakteristiky lokalit U Měšína, Hulišťata a Hanzalka, druhové složení rostlin a charakteristiky lokalit z hlediska výskytu obojživelníků, plazů, ptáků a hmyzu, provést výchozí průzkumy pro porovnání v budoucnu – zachycení stavu před zahájením péče (u lokality Hulišťata s výjimkou pískovny – tam už péče probíhala), nastavení vhodného způsobu managementu všech tří lokalit, kde hlavním zájmovým druhem, zda je čolek velký, při respektování ekologických nároků nejlépe všech zjištěných ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů a posouzení návrhu managementových opatření, které jsou navrženy k realizaci na podzim 2012 v lokalitách U Měšína a Hulišťata; případné úpravy těchto návrhů tak, aby byl v souladu s nároky zjištěných druhů.

Projekt č. 131218, Mokřady - ochrana a management , Průzkumy mokřadů u Jihlavy

Garant: Václav Somol, Jiří Vojar, Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo nutné zjistit základní vegetační charakteristiky lokalit Nadějovské nivy a Pístov II, druhové složení rostlin a charakteristiky lokalit z hlediska výskytu obojživelníků, plazů, ptáků a hmyzu, provést výchozí průzkumy pro porovnání v budoucnu – zachycení stavu před zahájením péče, nastavení vhodného způsobu managementu všech tří lokalit, kde hlavní zájmovou skupinou jsou obojživelníci, při respektování ekologických nároků nejlépe všech zjištěných ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů a posouzení návrhu managementových opatření, které jsou navrženy k realizaci v roce 2012 v části lokality Nadějovské nivy pod Obecním rybníkem; případné úpravy těchto návrhů tak, aby byl v souladu s nároky zjištěných druhů.

Projekt č. 131219, Mokřady - ochrana a management , Průzkumy mokřadů u Nového Štockého rybníka

Garant: Václav Somol, Jiří Vojar, Jaroslav Koleček

Hlavní úkoly - zjistit vegetační charakteristiky lokality, druhové složení rostlin a charakteristiky lokality z hlediska výskytu obojživelníků, plazů, ptáků a hmyzu, provést výchozí průzkumy pro porovnání v budoucnu – zachycení stavu před zahájením péče, nastavení vhodného managementu lokality, při respektování ekologických nároků nejlépe všech zjištěných ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů – byly naplněny.

Projekt č. 131220, Mokřady - ochrana a management , Průzkumy mokřadů u rybníka Ochoz

Garant: Václav Somol, Jiří Vojar, Jaroslav Koleček

V rámci projektu bylo nutné zjistit vegetační charakteristiky lokality, druhové složení rostlin a charakteristiky lokality z hlediska výskytu obojživelníků, plazů, ptáků a hmyzu, provést výchozí průzkumy pro porovnání v budoucnu – zachycení stavu před zahájením péče, nastavit vhodný management lokality, kde hlavními zájmovými druhy jsou čolek velký a kuřka obecná, při respektování ekologických nároků nejlépe všech zjištěných ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů a posouzení návrhu managementových opatření, které jsou navrženy k realizaci na podzim 2012 v části lokality pod hrází rybníka Ochoz. Případné úpravy tohoto návrhu tak, aby byl v souladu s nároky zjištěných druhů.

Projekt č. 131221, ZO ČSOP Náměštské rybníky , Monitoring ptáků vázaných na rákosové porosty v EVL Maršovec

Garant: Martin Dušek

Studované rákosové druhy ptáků pro nás představovaly jisté markery (ukazatele), na jejichž základě bychom chtěli poukázat na předpokládané změny v kvalitě prostředí několika rybníků, ke kterým v průběhu let dochází. Cílem projektu bylo především mapování rákosinných druhů ptáků, ale zaměřili jsme se také na zjištění velikosti hnízdicích populací v jednotlivých lokalitách. Naším cílem bylo rovněž charakterizovat jednotlivé hnízdní biotopy a analyzovat výskyt rákosinných druhů ptáků právě s ohledem na tato hnízdní prostředí a posoudit preferované hnízdní biotopy, na jednotlivých blíže studovaných rybnících, pro možnost jejich praktické ochrany.

Projekt č. 131222, ZO ČSOP Jihlava , Monitoring ptáků a biotopů rybníka Dolní Bradlo

Garant: Martin Dušek

Díky ponechání rybníka bez rybí obsádky byla po celou sezónu nádherně průzračná voda, což vyvolalo i pozitivní reakci druhů vázaných na rybníční ekosystém. V letošním roce se na lokalitě opět vyskytovaly také kuřky ohnivé (Bombina bombina). Lokalita potvrdila svůj potenciál být významným centrem biodiverzity v blízkosti krajského města Jihlavy. Záleží na způsobu hospodaření na rybníce a zároveň je důležité zahájit mozaikovitě sečení mokřin nad rybníkem. Na studované lokalitě byl v hnízdním období v roce 2012 zjištěn výskyt celkem 47 druhů ptáků, z nichž 39 lze považovat za ptáky hnízdicí na lokalitě. Doložení hnízdění jednotlivých druhů by si však vyžádalo podrobnější průzkum. Z ptáků zaznamenaných na lokalitě patří 6 druhů mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131223, Pobočka ČSO na Vysočině , Monitoring ptáků a biotopů na Chvojnově

Garant: Martin Dušek

Studovaná lokalita představuje z vegetačního hlediska poměrně druhově bohaté území. Zastoupeny jsou jak druhy zcela běžné a typické pro dané biotopy, tak i druhy vzácnější a zvláště chráněné. Představuje ukázkou mozaiky mokřadních společenstev, která tvoří charakteristické vegetační typy pro území Českomoravské vrchoviny. Celkem bylo zapsáno 153 rostlinných druhů, z toho 12 dřevin. Z nich náleží 9 mezi zvláště chráněné druhy. Celkem bylo rozlišeno 10 základních biotopů. Na studované lokalitě byl v hnízdním období v roce 2012 zjištěn výskyt celkem 54 druhů ptáků, které lze většinou považovat za ptáky hnízdící na lokalitě, případně v bezprostředním okolí, avšak v takovém případě využívající lokalitu jako svá loviště. Ze zaznamenaných druhů patří 7 mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131224, Pobočka ČSO na Vysočině , Monitoring ptáků a biotopů na rašelině U Šeredů

Garant: Martin Dušek

Celkem bylo zapsáno 86 rostlinných druhů, z toho 7 dřevin. Z nich nenáleží žádný mezi zvláště chráněné druhy, 6 druhů je uvedeno v červeném seznamu (6x kategorie C4) a 6 druhů patří mezi regionálně chráněné. Celkem bylo rozlišeno 6 základních biotopů. Na studované lokalitě byl v hnízdním období v roce 2012 zjištěn výskyt celkem 39 druhů ptáků, které lze většinou považovat za ptáky hnízdící na lokalitě, případně v bezprostředním okolí, avšak v takovém případě využívající lokalitu jako svá loviště. Ze zaznamenaných druhů patří 4 mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131225, Pobočka ČSO na Vysočině , Monitoring ptáků a biotopů na rašelině Na Oklice

Garant: Martin Dušek

Celkem bylo zapsáno 178 rostlinných druhů, z toho 17 dřevin. Z nich náleží 6 mezi zvláště chráněné druhy (kategorie kriticky ohrožené: suchopýr štíhlý), 22 druhů je uvedeno v červeném seznamu (1x kategorie C1, 10x kategorie C2, 4x kategorie C3 a 7x kategorie C4) a 10 druhů patří mezi regionálně chráněné. Celkem bylo vylišeno 12 základních biotopů. Takováto mozaika biotopů na rozloze je v kontextu Křemešnické vrchoviny dnes již celkem ojedinělá. Na studované lokalitě byl v hnízdním období v roce 2012 zjištěn výskyt celkem 48 druhů ptáků, které lze většinou považovat za ptáky hnízdící na lokalitě, případně v bezprostředním okolí, avšak v takovém případě využívající lokalitu jako svá loviště. Ze zaznamenaných druhů patří 8 mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131226 , Pobočka ČSO na Vysočině , Monitoring ptáků a biotopů na rašelině Loučky

Garant: Martin Dušek

Celkem bylo zapsáno 111 rostlinných druhů, z toho 7 dřevin. Z nich náleží 5 mezi zvláště chráněné druhy, 15 druhů je uvedeno v červeném seznamu (2x kategorie C2, 5x kategorie C3 a 8x kategorie C4) a 11 druhů patří mezi regionálně chráněné. Celkem bylo vylišeno 9 základních biotopů. Nejvýznamnějším druhem je suchopýrek alpský (*Trichophorum alpinum*). Na studované lokalitě byl v hnízdním období v roce 2012 zjištěn výskyt celkem 36 druhů ptáků, které lze většinou považovat za ptáky hnízdící na lokalitě, případně v bezprostředním okolí, avšak v takovém případě využívající lokalitu jako svá loviště. Ze zaznamenaných druhů patří 2 mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131227, ZO ČSOP Úherce , Ornitologický průzkum lokality Horní Pernice

Garant: Jaroslav Koleček

Ornitologický průzkum probíhal na lokalitě zvané Horní Pernice v blízkosti města Manětín. Lokalita o rozloze 3,33 hektaru je v dlouhodobém pronájmu předsedy ČSOP Úherce. Původně produkční sady zakladané v polovině minulého století v současné době desítky let neudržované se postupem doby staly unikátní lokalitou s výskytem celé řady vzácných a ohrožených druhů ptáků. Pásky ovocných stromů postupně prorostly pestrou směsí druhů dřevin nabízejících potravní zdroje a úkryt ptačím druhům hnízdícím, zimujícím i protahujícím. (V loňském roce byl na lokalitě prokázán výskyt druhů, krutihlav obecný, sluka lesní, ťuhák obecný a šedý, lejsek šedý, slavík obecný, krahujec obecný a další).

Projekt č. 131228, ZO ČSOP Zvoneček , Louky u rybníku Sýkorník - podrobný monitoring lokality

Garant: Ivana Jongepierová

Předmětem botanického, entomologického a ornitologického průzkumu byly podmáčené louky na severním břehu rybníku Sýkorník, které jsou významným krajinným prvkem (VKP). Tyto louky jsou jedinou dochovanou lokalitou typu tzv. "podbrdské podmáčené bezkolencové louky" na bývalém okrese Praha-západ, který dříve tvořil neodmyslitelnou

součást krajiny Brd a Podbrdská. Nejcennější část této lokality o velikosti cca 4 ha je charakterizována vysokým stupněm diverzity a roste zde několik zvlášť chráněných druhů rostlin.

Projekt č. 131229, ZO ČSOP Launensia , Podrobné floristické mapování lokality Údolí Labe v úseku Střekov – Sebužín

Garant: Václav Somol

Projekt podrobně zmapoval výskyt ohrožených druhů rostlin v daném území se zaměřením na druhy C1 a C2. Zájmové území leží na pravém břehu Labe mezi Ústím nad Labem a Sebužínem a je přibližně 18 km² velké. Pro účely mapování bylo rozděleno do 12 dílčích lokalit. Mezi nejvýznamnější nálezy, kterých se podařilo dosáhnout v rámci mapování v sezóně 2012, patří nález dosud neznámých lokalit s výskytem ochrannářsky i fyto geograficky mimořádně významných druhů *Dianthus gratianopolitanus*, *Ophioglossum vulgatum*, *Phelipanche arenaria*, *Phelipanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Saxifraga rosacea* s. l., *Sorbus bohemica* či *Valerianella carinata*, ale také nálezy nových míst výskytu dalších vzácných druhů. Na řadě lokalit byl konstatován negativní vliv působení prasete divokého.

Projekt č. 131230, ZO ČSOP Nový Jičín , Mapování lokality Salaš

Garant: Ivana Jongepeerová, Jaroslav Koleček

Na území plánovaného golfového areálu v Bernarticích nad Odrou byl při orientačním průzkumu zjištěn výskyt 12 druhů denních motýlů, dvou druhů brouků, žádný druh obojživelníků, jeden druh plazů a 47 druhů ptáků. Celkem po jednom druhu denních motýlů, brouků a plazů a 14 druhů ptáků náleží mezi ochrannářsky významné druhy, z toho jeden druh plazů a 13 druhů ptáků figuruje v aktuálních červených seznamech a po jednom druhu denních motýlů, brouků a plazů a 10 druhů ptáků patří mezi zvláště chráněné.

Projekt č. 131231, CORYDALIS, o.s. , Monitoring ohrožených bazifilních druhů v povodí střední Svratky

Garant: Ivana Jongepeerová

Díky zpracovanému monitoringu vybraných lokalit byl získán přehled o všech druzích cévnatých rostlin na lokalitách suchých trávníků na karbonátových podkladech v povodí Svratky, které zůstaly stranou ochrannářské pozornosti. Ne na všech vytipovaných lokalitách byly vzácné druhy cévnatých rostlin nalezeny, na některých byl dokonce zaznamenán velmi nepříznivý stav (degradace v důsledku sukcese nebo nežádoucích zemědělských postupů v minulosti). Na druhou stranu se podařilo potvrdit nebo nově zaznamenat vzácné druhy jako např. ohrožený hořec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), modřelec chocholatý (*Muscari comosum*), sasanku lesní (*Anemone sylvestris*), violku písečnou (*Viola rupestris*) a další uvedené v příloze a popisu jednotlivých segmentů.

Projekt č. 131232, CORYDALIS, o.s. , Monitoring ohrožených druhů panonských stepních trávníků u Tišnova

Garant: Ivana Jongepeerová

Díky zpracovanému monitoringu lokalit byl získán přehled o všech druzích cévnatých rostlin (viz příloha 1) a bylo pořízeno celkem 20 fytoocenologických snímků. Byly zaznamenány některé druhy, které zůstaly opomenuty nebo nebyly jejich nálezy publikovány, jedná se např. o ohrožený jetel bleďožlutý (*Trifolium ochroleucon*) mezi Dolními Loučkami a Újezdem u Tišnova nebo violku písečnou (*Viola rupestris*) na více místech. Navzdory výraznému snížení původních rozloh stepních trávníků a degradaci biotopů považujeme jakoukoliv snahu o zaznamenání a zviditelnění jejich druhového složení, včetně vymapování, za podklad využitelný pro jejich ochranu. Výsledky monitoringu budou využity do kapitol o přírodě v připravované publikaci o historii Horních Louček, na jejichž katastru se nachází většina segmentů nad nivou Loučky.

Projekt č. 131233, CORYDALIS, o.s. , Monitoring ovsíkových luk s *Parnassia palustris* na katastru obce Skryje u Tišnova

Garant: Ivana Jongepeerová

Díky zpracovanému monitoringu lokality byl získán přehled o všech druzích cévnatých rostlin (viz příloha 1). Podařilo se nově objevit některé ohrožené druhy – violku písečnou a svízel severní pravý, popř. šírovník bažinný, které svými odlišnými ekologickými nároky potvrzují zajímavost celé lokality i její regionální význam pro východní část Českomoravské vrchoviny v povodí Svratky. Současně bylo také zjištěno, že stávající péče podporující toliji bahenní zároveň vedla k degradaci společenstva.

Projekt č. 131234, CORYDALIS, o.s. , Monitoring acidofilních trávníků mělkých půd s *Corynephorus canescens* na katastru obce Skryje u Tišnova

Garant: Ivana Jongepierová

Díky zpracovanému monitoringu lokality byl získán přehled o všech druzích cévnatých rostlin (viz příloha 1). Bohužel nebylo zaznamenáno mnoho druhů, které by byly zařazeny mezi některé z kategorií ohroženosti. Z ohrožených druhů rostlin (C3) podle aktualizovaného Černého a červeného seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich 2012) byly zaznamenány myší ocásek nejmenší (*Myosurus minimus*) a rozrazil časný (*Veronica praecox*), z druhů blízkých ohrožení (C4a) rozrazil jarní (*Veronica verna*) a paličkovec šedavý (*Corynephorus canescens*). Je však potřeba zopakovat, že posledně jmenovaný obligátní psamofyt má na Českomoravské vrchovině zcela ojedinělou lokalitu.

Projekt č. 131235, ZO ČSOP Kněžice , Průzkum vybraných skupin bezobratlých na lokalitě Boskovštejn - Měchonečný kopec

Garant: Alois Pavlíčko

Stepní trávníky na lokalitě hostí dosud mimořádně bohatá společenstva teplomilných a suchomilných druhů hmyzu a pavouků, i když je lokalita již několik desetiletí bez péče. Díky extrémním podmínkám zde dosud přežívají i náročné druhy skalních stepí a suchých trávníků. Místy však již dochází k projevům degradace v důsledku hromadění stařiny a zarůstání náletovými dřevinami.

Projekt č. 131236, ZO ČSOP Kulíšek , Bryofloristický průzkum vybraných rašelinišť v okolí Božího Daru

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt si kladl za cíl pořádit co nejkompletnější seznam mechorostů rostoucích na jednotlivých lokalitách, zaznamenat velikost a vitalitu populací ohrožených druhů, jejich přesnou lokalizaci a základní chemismus podzemní vody (pH a konduktivita) zhodnotit stav jednotlivých lokalit z hlediska výskytu mechorostů, poskytnout toto hodnocení a případné návrhy na zlepšení situace orgánům ochrany přírody.

Projekt č. 131237, Sagittaria, Mapování biocentra na Nové ulici

Garant: Martin Dušek

Zpracované průzkumy ukazují, že území má i přes narušení způsobené těžbou hlín, stavbou vojenské pevnosti a navážkami různorodých materiálů ještě stále vykazuje vhodnost biotopů pro existenci ohrožených a regionálně významných druhů.

Projekty zaměřené na činnost „Praktická opatření k zachování / obnově biotopů jednotlivých druhů či skupin“

Projekt č. 141201, ZO ČSOP Ždánický les , Zajištění péče nově získanému pozemku PS v Lipinách

Garant: Martin Dušek

PS Ždánický les se podařilo v roce 2011 zajistit výkup pozemků v naturové oblasti Lipiny v K.ú.Kurdějov, kde v rámci tohoto projektu proběhla pravidelná údržba krajiny přepasením nově získané lokality a pokračovalo se v odstraňování náletových dřevin křovinořezi a pilou. Pastvu v lokalitě provedla s.r.o. Kamenný vrch. Těmito zásahy byla podpořena květnatost a vyšší výskyt chráněných druhů, pro které tato lokalita byla vyčleněna a dala podnět k začlenění do návrhu Natura 2000. Cíle projektu bylo zabezpečit pravidelnou a kontinuální péči o krajinu, zabezpečení pastvy a zviditelnění konkrétních činů ZO ČSOP.

Projekt č. 141202, Mokřady - ochrana a management , Čištění Řehořovské požární nádrže

Garant: Jiří Vojar

Projekt si kládí za cíl vytvořit vhodné podmínky pro rozmnožování ropuchy zelené a dalších obojživelníků v řehořovské požární nádrži na příštích několik let. Hlavním cílem byl o zvýšit úspěšnost rozmnožování populace regionálně velmi vzácné a ohrožené ropuchy zelené. Vyčištění nádrže proběhlo úspěšně, dle schváleného projektu. Vzhledem k pozorovanému zárustu nádrže řasami v předchozích i tomto roce je předpokládáno, že bude v budoucnu nutné provádět čištění nádrže pravidelně v intervalu cca jednou za 5 let. Také je nutné pomístně spravit dno nádrže, protože na několik místech protéká. V neposlední řadě je nutné realizovat další prvky zprůchodnění stěn nádrže pro metamorfované žabky.

Projekt č. 141203, ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory , Celostátní koordinace a pořádání 4 Evropských nocí pro netopýry

Garant: Mojmír Vlašín

Hlavním cílem projektu bylo zabezpečit letní kolonii netopýra velkého (*Myotis myotis*) a eliminovat škody vznikající dlouhodobým užíváním půdy římskokatolického kostela sv. Jiljí. Podařilo vyjít vstříc přání správce nemovitosti a uchránit i zvony od znečišťování netopýřím trusem a kdy jinak pobyt netopýrů v půdních prostorech výrazně nevadí. Také došlo k následnému zajištění pohodlnějších a komfortnějších podmínek pro pravidelný úklid trusu.

Projekt č. 141204, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav , Tesařík alpský 3, Vyškovec, Bílé Karpaty

Garant: Václav Křivan

V průběhu sezony 2012 byl organizován dohled a sledování druhu na 9 stanovištích lokality z předchozích let a managementový záměr r. 2012 navázal na předešlé úpravy v hranicích lesa a bylo provedeno ošetření dalších 6 ploch RA 1 – 6 dle plánu projektu.

Projekt č. 141205, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav, Jasoně dymnivkový 3, Vyškovec, Bílé Karpaty

Garant: Alois Pavlíčko

V roce 2012 byl proveden kompletní záměr těžebního asanačního managementu 9 vybraných ploch a sečí s odstraněním drobného jednorokého náletu ošetřeny i další plochy pro jasoně dymnivkového předešlých let. V lokalitě projektu v prostoru přibližně 700 x 250 metrů je tak již udržováno 18 drobnějších ploch s výskytem řídkých porostů dymnivky duté s odpovídající sluneční expozicí.

Projekt č. 141206, ZO ČSOP Alter Meles, Údržba VKP Knínické vrby

Garant: Karel Kříž

Jedná se o záchranu unikátních hlavových vrb nedaleko osady Knínice, ojedinělého prvku kdysi hojných venkovských prvků (fragmentů) krajiny. Chráněn je též unikátní biotop pro vývin mnoha druhů hmyzu. Chráněna je též estetická složka tohoto stromořadí, jemuž bez ošetření hrozí brzký zánik.

Projekt č. 141207, ZO ČSOP Apollo , Ochrana biotopu „ Vstavačová louka“

Garant: Ivana Jongepierová

Bylo provedeno ruční sečení na „Vstavačové louce“, což je na tamní podmínky v současné době neúčinnější ochrana. Potlačeno bylo křovinné patro v okolí a proveden výřez stínících dřevin (převážně olše).

Projekt č. 141208, 7. ZO ČSOP - jih, ZO 14/07 , Péče o sad starých odrůd ovocných stromů ve spolupráci s Lesy ČR

Garant: Martin Dušek

Péčí a managementem na pozemku byla podpořena biodiverzita a druhová rozmanitost lokality, záchrana genofondu starých a krajových ovocných dřevin, záchrana dřevokazného hmyzu, záchrana zpěvného ptactva. Nedílnou součástí bylo také seznamování veřejnosti s druhovou rozmanitostí.

Projekt č. 141209, OV ČSOP Vsetín , Péče o lokalitu s výskytem šafránu bělokvětého – (Crocus albiflorus) na okraji lesního pozemku LČR, s. p.

Garant: Václav Somol

Cílem projektu bylo zajištění péče o lokalitu šafránu na Vařákových pasekách a popularizace spolupráce s LČR v této oblasti. Lokalita šafránu byla v průběhu roku dvakrát pokosena, travní hmota odvezena ke kompostování. Byla opravena a natřena kolová ohrada a opraven informační panel. Do sčítání kvetoucích šafránů byla zapojena mládež.

Projekt č. 141210, ZO ČSOP Kněžice , Péče o lokalitu modráska hořcového u obce Štítary

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt řeší praktické práce (management) lokality v oblasti, která je intenzivně zemědělsky obhospodařovaná a chudá na co do četnosti zajímavých, ekologicky významných stanovišť. Pokud se zde však nějaké zachovaly, jsou přínosem pro biodiverzitu a vyžadují i následnou péči (kosení, pastvu, blokaci sukcese..). Cílem projektu bylo a je zajištění péče o lokalitu modráska hořcového na lokalitě u obce Štítary na Znojemsku (jedna ze dvou zde známých). Jedná se o kriticky ohroženého modráska hořcového (*Phengaris alcon rebeli*) vázaného na populaci hořce křížatého (*Gentiana cruciata*). Lokalita je od roku 2010 v péči pozemkového spolku Chaloupky a cílem bylo provedení prvních opatření na záchranu biodiverzity v místě samém (odstranění náletu, pokosení ploch se třtinou a také propagace této výjimečné lokality mezi místními obyvateli).

Projekt č. 141211, ZO ČSOP Silvatica , Invazní rostliny v povodí Rakovnického potoka

Garant: Květa Morávková

V rámci projektu bylo v letošním roce zahájeno řešení problematiky invazních druhů rostlin (*Heracleum mantegazzianum*, *Reynoutria sp.* a *Impatiens glandulifera*) v povodí Rakovnického potoka, a sice v jeho části nad územím CHKO Křivoklátsko. V CHKO Křivoklátsko je tento problém již řadu let úspěšně řešen, nicméně z horní části povodí rakovnického potoka bylo dosud Křivoklátsko výše uvedeným rostlinným materiálem nerušeně zásobováno. Zájmovým územím tohoto projektu je část povodí Rakovnického potoka nad CHKO Křivoklátsko, která představuje plochu přibližně 260 km². Na tomto území bylo před zahájením projektu známo celkem 36 lokalit bolševníku velkolepého (lokalita Všesulov byla do projektu zapsána omylem, nachází se v povodí Javornice), 12 lokalit křídlatky japonské, 9 lokalit křídlatky sachalinské a 3 lokality netýkavky žláznaté.

Projekt č. 141212, ZO ČSOP Silvatica , *Gentianella baltica*

Garant: Ivana Jongepierová

Louka byla dosud tradičně obhospodařována jako jednosečná s jarním vyvláčením a vyhrabáním stařiny. Ukázalo se však, že tento management není pro hořeček dostatečný, protože kosením dochází k postupnému zhoustnutí travního drnu, díky tomu se jen část semen dostane do země a počty kvetoucích rostlin klesají. V tomto roce byla na 2 trvalých monitorovacích plochách (20x10 m, 40x20 m) vyhrabána stařina vertikutačními hráběmi v předjaří, poté provedena časná seč začátkem května a pozdní seč začátkem listopadu, spojená s intenzivním vyhrabáním vertikutačními hráběmi a tvorbou gapů. Výsledky péče o tuto lokalitu dokládají vzrůstající počty kvetoucích rostlin, zatímco v roce 2003 kvetla pouze 1 rostlina, v letošním roce to bylo 227.

Projekt č. 141213, ZO ČSOP Kosenka , Vybudování tůňek pro obojživelníky v rezervaci Stráž ve vlastnictví ČSOP KOSENKA

Garant: Jiří Vojar

V lokalitě, která je ve vlastnictví pozemkového spolku Kosenka bylo vyhloubeno 5 vyspádaných tůňek přibližných rozměrů 2 x 3-4 m s diferencovanou hloubkou od 0 do 70 cm. V okolí tůňek byla provedena vegetační úprava k zajištění přiměřeného oslunění. Tůňky byly patřičně sesvahovány pro přístup živočichů. Některá místa byla upraveny vložení kamenů. Dále byly ještě provedeny úpravy rozhrnutí vytěžené zeminy a upraveny odtokové poměry u dvou studánek ke zklidnění míst pro rozmnožování obojživelníků.

Projekt č. 141214, Severomoravské regionální sdružení ČSOP , Obnova zazemněné tůně na mokřadu v Lidečku

Garant: KÚVR ČSOP

Byla obnovena historická tůň, jež se zejména kvůli povodním úplně zazemnila. V okolí není podobná lokalita, a tak je tato činnost významným přínosem pro podporu biodiverzity.

Projekt č. 141217, EC Meluzína RCAB , Záchrana lučních sadů v pozemkovém spolku Meluzína

Garant: Karel Kříž

Pokosení celé plochy cca 4000 m² . Jednalo se celkem o dvě seče. Ošetření ovocných vysokokmenů- celkem 20 stromů, které vyžadovaly akutní zásah. Jedná se o stromy s výškou 5 a více metrů s rozložitými korunami. Kmeny i větve mají rozsáhlé dutiny. Výchovný řez mladých stromů. Oprava opěrných konstrukcí.

Projekt č. 141218, 1. ZO ČSOP Valašské Meziříčí , Obnova zazemněných tůní na PP Rákosina Střítež n. B.

Garant: Karel Kříž

Čtyři mělčí tůňky v těsném sousedství velké vodní plochy byly za léta bez péče již zazemněny. Nově byly prohloubeny tůně dvě – jejich velikost je dána jejich oválným tvarem uzpůsobeným terénu: cca 12x8 m u obou. Díky větší teplotě sluncem prohřáté vody zde budou ideální podmínky pro život a hlavně rozmnožování obojživelníků a vážek. Při vyšší vodě (za deštivého počasí) jsou tůně spojeny v jednu. Hloubka je středem max. 1,5 m, ke kraji se břehy svažují pozvolně. Zemina byla bagrem přemístěna až za původní hráz, kde byla rozhrnuta doztracena.

Projekt č. 141219, ZO ČSOP Valašské Meziříčí , Obnova zazemněné tůně pro obojživelníky na Choryňském mokřadu

Garant: Alois Pavlíčko

Obnovena a rozšířena byla jedna rozsáhlejší tůň o rozměrech cca 15 x 12 m a navazující vodní kanál v celkové délce cca 30 m x 4 m šířka (viz foto). Obnovená tůň má proměnlivou výšku vodní hladiny od 0,3 do cca 1,2 m, aby bylo docíleno různého prohřátí vody. Díky vyspádování a vyřezání náletových dřevin (vrb popelavých) je umožněn volný přístup živočichů, zejména obojživelníků, do vodního prostředí.

Projekt č. 141220, ZO ČSOP Šumava , Obnova stepních společenstev na vrchu Velká Homolka ve Vimperku II. Část

Garant: Martin Dušek

Předmětem projektového záměru byly další náletové dřeviny obklopující entomologicky nejcennější pozemky (viz mapa níže). Jednalo se o trnovníky akáty a náletové topoly osiky. Akáty ovlivňovaly svým opadem a dalšími alelopatickými látkami travní podrost a docházelo k viditelné degradaci tohoto podrostu, náletové dřeviny expandovaly do okolí a zarůstaly tyto cenné biotopy.

Projekt č. 141221, ZO ČSOP Šumava , Pastva stepních společenstev na vrchu Velká Homolka ve Vimperku

Garant: Martin Dušek

Předmětem tohoto projektového záměru byly entomologicky nejcennější pozemky lokality Velká Homolka. Jednalo se o plochu asi 1,1 ha, která je tvořená krátkostébelnými a teplomilnými trávníky mělkých půd s trsy mateřídoušek a na nevázaných mraveništích. V souladu s návrhy z Entomologického průzkumu (Dvořák 2009) a Botanického inventarizačního průzkumu (Ekrt & Půbal 2009) došlo na této ploše k pastvě stádem šumavských ovcí, a to v termíny, které byly doporučeny těmito „ochranářskými plány“ – tj. v květnu a červnu a poté na podzim v září a říjnu. V letních měsících nebyla v těchto místech pastva realizována, aby se nenarušil vývoj a růst rostlin mateřídoušky, na níž je vývojově vázán nejvýznamnější zástupce entomofauny modrásek černočárny (Pseudophilotes baton). Zbytek celé lokality Velká Homolka (tj. 4,4 ha) byl přepasen právě v letních měsících – 2. polovina června, červenec a srpen.

Projekt č. 141222, ZO ČSOP Hořepník , Podpora generativního rozmnožování koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*) na lokalitách v oblasti střední Moravy

Garant: Václav Somol

V roce 2012 proběhla realizace projektu čtvrtou vegetační sezónou. Plochy s největším výskytem koniklece velkokvětého byly na lokalitách opět oploceny. Díky tomu nedošlo k poškození koniklece okusem v době květu a zrání plodů a tím se výrazně zvýšilo množství dozrálých semen na jednotlivých lokalitách a šance na novou generaci. Protože se oplocenky instalují na lokalitách už čtvrtým rokem, začínají se výsledky projevovat.

Projekt č. 141224, ZO ČSOP Launensia , Obnova biotopu Mokřady a prameniště Velká Javorská

Garant: Martin Dušek

Realizací projektu bylo dosaženo všech hlavních cílů, které byly vytčeny. Byla zahájena pravidelná péče a sledování lokality a dotčený pozemek se stal součástí pozemkového spolku Launensia. Navíc byla uskutečněna exkurze pro veřejnost, zlepšeny vztahy s místními obyvateli a městským úřadem Žandov.

Projekt č. 141225, ZO ČSOP Silvatica, Management některých lokalit křivatce českého v povodí Zákolanského potoka

Garant: Ivana Jongepierová

Bylo vybráno 7 lokalit, které leží mimo zvláště chráněná území a zůstávají řadu let bez obhospodařování. Tyto údaje by měly později sloužit k objektivnímu zhodnocení prospěšnosti managementových zásahů. Samotná realizace managementových zásahů proběhla ke konci vegetační sezóny roku 2012. Vegetace byla posečena, v případě potřeby byly vyřezány keře a mladý nálet stromů a po shrabání posečené biomasy byla na lokalitách vertikutačními hráběmi vyhrabána stařina a zároveň tímto narušen drn. Veškerá „sklizená biomasa“ byla z lokalit křivatce odstraněna.

Projekt č. 141226, ZO ČSOP Berkut , Mokřad pod šibeničním vrchem

Garant: Karel Kříž

Bývalá vodní nádrž byla nejprve vyřezána od náletových dřevin, dřevní hmota uklizena a následně bylo provedeno odtěžení sedimentu bagrem. Sediment se ukládal mimo mokřad, částečně byl použit na tvarování a zpevnění vnější strany hráze. Celkový objem sedimentu byl odhadnut na cca 60 m³. Mokřad má pouze přirozený přepad do stávající vodoteče, který je řešen otevřeným mírněmeandrováním příkopem. Při tvarování dna i břehů byla snaha o členitost terénu a tvarů. Ponechány byly v mokřadu i velké kamenné bloky bečovské žuly.

Projekt č. 141227, ZO ČSOP Berkut , Bečovský potok, 5. Etapa

Garant: Karel Kříž

V rámci projektu bylo provedeno odstranění nově vzniklých polomů a vyvrácených stromů, prosvětlení a vytvoření vhodných stanovištních podmínek pro plavuňovité rostliny, strhnutí vrchního půdního horizontu na písčitou vrstvu nebo minerální horizont, prořezání smrkových náletů z terénního valu, vyčištění toku Bečovského potoka pro zajištění migrace, vykopání a odstranění porostů vlčího bobu (*Lupinus polyphylus*).

Projekt č. 141229, ZO ČSOP Jaro , ZO ČSOP Jaro, Praktická ochrana plazů na Velkém Jaroměřsku

Garant: Blanka Mikátová

V rámci tohoto projektu (značná část však byla kofinancována z našich soukromých zdrojů jako hlavně dobrovolná práce, rodina, úspory, či sponzoři) byla zajištěna péče o 32 lokalit (celých nebo alespoň jejich dílčích částí) na území ČR a SR. Zásahy proběhly na lokalitách, které mají význam pro všechny druhy našich plazů s výjimkou užovky podplamaté (*Natrix tessellata*). Součet plochy jednotlivých zásahů tvoří opět jako vloni více jak 15 ha. Dále byla v rámci tohoto projektu při částečném kofinancování ze strany Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a Magistrátu města Hradec Králové zajištěna péče o dalších pět lokalit významnějších pro plazy a to na celkové ploše přes 3,1 ha. Došlo k doplnění organického materiálu u většiny stávajících líhnišť/zimovišť. Poslední částí projektu byla i osvěta široké veřejnosti, kdy bylo osloveno min. 1500 posluchačů.

Projekt č. 141230, ZO ČSOP Jaro , Zbudování tůň pro obojživelníky – Studnice

Garant: Jiří Vojar

Projekt si kladl za cíl vybudovat drobné tůně, zejména pro ochranu kuňky obecné, a opravit tůně vybudované v roce 2009. Podařilo se vyhloubit tůň o rozměrech 3,5 x 5 m s hloubkou ve středu nádrže 1,2 m. Takováto hloubka je však pouze na ploše cca 1,5 x 1 m. Zbytek nádrže je vertikálně členitý (dospělí obojživelníci i jejich larvy tak mají možnost vyhledat pro ně nejvhodnější hloubku). Až na "zimoviště" je však celkový charakter nádrže spíše velmi mělký.

Projekty zaměřené na činnost „Praktická opatření vedoucí k podpoře zvláště chráněných a vzácných druhů“

Projekt č. 151201, ZO ČSOP Bukovina , Jarní transfer obojživelníků ve Frýdštejně a na Malém Rohozci

Garant: Jiří Vojar

Projekt si kladl za cíl provést transfer na dvou lokalitách na Turnovsku. Celkem bylo přeneseno 1109 jedinců tří druhů obojživelníků. Po metodické stránce jde o dobře zvládnutý projekt, závěrečná zpráva je bez nedostatků. Ocenitelné je zapojení veřejnosti včetně dětí, pro které to může být způsob jak získat kladný vztah k přírodě a její ochraně.

Projekt č. 151202, ZO ČSOP Bukovina , Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v PR Hruboskalsko, v okolí Krčkovic, na potocích Stebenka a Libuňka a v PR Podtrosecká údolí. V zájmovém území bylo v roce 2012 v různých typech lesa stáří 20–80 let sledováno celkem 100 budek (83 sýkorníků, 9 šoupálkovníků, 8 rehkovníků). Sledování hnízdění probíhalo 20., 23. a 26. 5. a 7. a 8. 7., čištění a údržba následovaly od září do listopadu. Z celkového počtu bylo letos na jednotlivých lokalitách ptáky nebo jinými organismy obsazeno 90 budek, ve čtyřech bylo zjištěno dvojí hnízdění. Budky byly osídleny převážně sýkorou koňadrou (29 budek), modřinkou (16), blíže neurčenými sýkorami (23), brhlíky (14) a lejsky černohlavými (8). Ve třech budkách byla nalezena hnízda plšíků a ve třech bylo zaznamenáno celkem šest netopýřů. Nebyl obsazen žádný z rehkovníků. Celková hnízdní úspěšnost byla odhadnuta na 84,6 %.

Projekt č. 151203, Mokřady - ochrana a management , Záchranné transfery obojživelníků u Kamenice 2012

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu ve spolupráci s ČSOP Jihlava a ZŠ Kamenice proběhl záchranný transfer obojživelníků u Panského rybníka u Kamenice. Celkem bylo v období přeneseno 757 jedinců čtyřech druhů obojživelníků. Jde o dlouhodobý metodicky velmi dobře zvládnutý projekt s osvětovým významem. V letošním roce došlo ke zpracování návrhu řešení trvalých zábran u Panského rybníka, v kombinaci s propustky.

Projekt č. 151204, Mokřady - ochrana a management , Záchranné transfery obojživelníků u Svitáku

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu ve spolupráci s ČSOP Jihlava Pobočky ČSO na Vysočině a ZŠ Dušejov proběhl prvním rokem záchranný transfer obojživelníků u rybníka Sviták mezi Milíčovem a Dušejovem na Jihlavsku. Celkem bylo přeneseno 515 jedinců pěti druhů obojživelníků.

Projekt č. 151205, o.s. Anthericum , Migrační bariéra pro obojživelníky

Garant: Jiří Vojar

Projekt si kladl za cíl transfer na v blízkosti obce Blatno u Chomutova. Celkem bylo přeneseno 565 jedinců, převážně ropuchy obecné. Po metodické stránce jde o velmi dobře zvládnutý projekt, závěrečná zpráva je precizní a bez nedostatků, detailní je zpracování počtu odchycených jedinců podle jednotlivých dní i podle nádob.

Projekt č. 151206, ZO ČSOP Podorlicko , Transfery obojživelníků v lokalitě Přívrat

Garant: Jiří Vojar

Jde o dlouhodobý (od roku 2004) a úspěšně řešený projekt na záchranu migrujících obojživelníků u obce Přívrat v blízkosti České Třebové. V letošním roce bylo přeneseno 5903 jedinců devíti druhů obojživelníků. Velmi kladně hodnotím spolupráci se specializovanou firmou Natura Service s.r.o. a MÚ Č. Třebové a široké zapojení řady dobrovolníků včetně osvětové činnosti u mládeže a medializace projektu. Celkově jde o nadstandardně kvalitně a komplexně řešený projekt.

Projekt č. 151209, ZO ČSOP Alcedo , Ochrana hnízdišť motáka lužního a čejky chocholaté na Vlašimsku

Garant: Petr Orel

Projekt se zabýval mapováním a ochranou hnízd motáka lužního a čejky chocholaté na Vlašimsku na ploše 4 mezinárodních mapovacích kvadrátů. U motáka bylo zjištěno 1 hnízdiště u čejky celkem 7 hnízdních lokalit. Kromě mapování hnízd byla u čejky zajišťována i ochrana hnízd. Závěrečná zpráva je po formální i věcné stránce dobře zpracována a podává dostatečný přehled o realizaci projektu. Projekt splnil zadané cíle a přispěl k ochraně obou druhů.

Projekt č. 151210, ZO ČSOP Ciconia , Vytvoření umělých hnízdních nor pro ledňáčky říční v okrese Litoměřice

Garant: Pavel Čech

Na sledovaném úseku Labe díky regulacím a přirozené degradaci břehů vlivem vysokých stavů vody řeky po velkých srážkách nebo tání sněhu každoročně degradují hnízdní příležitosti ledňáčka říčního. Aby mohli ledňáčci říční na Labi v úseku od elektrárny Mělník u Horních Počápel po Litoměřice hnízdit, vytvořili nebo obnovili členové 37/01 ZO ČSOP Ciconia spolu s pracovníky Povodí Labe, s.p. (závod Dolní Labe) v roce 2012 15 umělých nor. Lokalizace nor je popsána v textu a zaznamenána do map. U každého hnízdiště s uměle vytvořenou norou jsou uvedeny údaje o typu terénního prvku, o orientaci a rozměrové charakteristice.

Projekt č. 151211, Modron, občanské sdružení , Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků ve spolupráci s Lesy ČR

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v obci Velešín nad Římovskou přehradou (spolupráce s LČR Český Krumlov). V sadě ve Velešíně bylo v říjnu 2010 vyvěšeno 10 budek, v listopadu 2011 bylo vyvěšeno v převážně 30–50letých javorovo-smrkových porostech (540 m n. m.) ve výšce 3–6 m dalších celkem 60 budek (20 velkých a 20 malých sýkorníků, 13 šoupákovníků a 7 rehkovníků). V září 2012 realizátoři instalovali na této lokalitě dalších 40 budek (12 malých a 6 velkých sýkorníků, 16 rehkovníků a 6 šoupákovníků). Ze 70 budek kontrolovaných v květnu a červnu 2012 bylo 17 obsazeno sýkorou koňadrou, 4 modřinkou, 1 brhlíkem a 1 rehkem zahradním (celkem v budkách 1–11 vajec, 3–9 mláďat). V 1 budce byl nalezen trus a v 1 nedostavěné hnízdo. V říjnu byly budky vyčištěny a opraveny.

Projekt č. 151212, ZO ČSOP Ochrana herpetofauny, Management přechodně chráněné genofondové plochy pro kriticky ohrožený druh užovka stromová – Zamenis longissimus

Garant: Jiří Vojar

Předmětem projektu byl udržovací management stávajících líhnišť a zimovišť (kosení v okolí, doplňování substrátu, doplnění zimovišť různých materiálů) na přechodně chráněné ploše užovky stromové, včetně přípravy experimentálního ověření vhodnosti použitých materiálů a doplnění úkrytů.

Projekt č. 151213, Holýšovský ornitologický klub , Podpora hnízdění sýce rousného v jihozápadních Čechách

Garant: Petr Orel

V roce 2012 proběhla v okolí Holýšova relativně příznivá hnízdní sezóna sýců rousných. V zimě bude třeba provést důkladnou údržbu stávajících budek, udržet stav na 63 budkách, některé budky bude třeba po více jak 10 letech služby vyměnit. Doufáme, že další sezóna bude opět příznivá, nabídka budek v obou polesích je dle našeho názoru dostatečná.

Projekt č. 151214, ZO ČSOP Silvatica , Čištění budek v prostoru Louštína 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revíru Lužná na Rakovnicku, v části od háj. Sládkův kříž k Louštínu a háj. Třtická lísa. V zájmovém území (porosty stáří 15–150 let, 390–490 m n. m.) bylo vyvěšeno celkem 314 budek. Z toho 11 budek nebylo nalezeno a 11 bylo patrně odcizeno. Z 292 čištěných budek bylo 199 obsazeno sýkorami (68 %), 29 brhlíky (10 %), dále 10 plchy, 2 sršněmi a 1 vosami. Všechny budky byly vyčištěny během října a listopadu tohoto roku.

Projekt č. 151216, ZO ČSOP Křižánky - Jičín , Záchranné transfery obojživelníků při jarním tahu Na Jičínsku

Garant: Jiří Vojar

Cílem tohoto dlouhodobého projektu bylo provedení záchranného přenosu obojživelníků na dvou lokalitách (Slavhostice a Veselský háj) v okolí Jičína. Celkem bylo přeneseno 2809 jedinců, což bylo o 50 % méně než v roce 2011.

Letošní tah obojživelníků byl dlouhý, což bylo způsobeno poměrně suchým a chladným počasím. Pokles jsme zaznamenali též v počtu druhů, letos jsme neodchytili rosničku zelenou, blatnici skvrnitou, ani zástupce tzv. zelených skokanů.

Projekt č. 151217, ZO ČSOP Krkonoše , Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků v lesích – IV. Etapa (2012)

Garant: Jaroslav Koleček

Sledované budky (40 sýkorníků) byly instalovány 7. 3. 2010 na Hlinském vrchu u Hostinného (LS Dvůr Králové n. L., 420 m n. m.) ve smíšených lesích stáří 20–80 let ve výšce 2,5–4,5 m nad zemí a 2–100 m od okraje lesa. Budky byly zkontrolovány a vyčištěny 28–29. 8. 2012. Celkem 26 budek bylo obsazeno sýkorami, 1 brhlíkem a 1 blíže neurčeným druhem. Ve 4 budkách bylo nalezeno nedokončené hnízdo, v 9 budkách slimáci nebo stopy po nich, v 1 / 1 budkách bylo při vyčištění nalezeno vosí / sršňí hnízdo (nad budkou s hnízdem sýkor), v šesti budkách byl nalezen pouze ptačí trus. Dále byli v budkách objeveni pavouci (3×), škvoři (3×), čmelák a můry (7×). Celkem bylo nalezeno 25 nevylihnutých či poškozených vajec a 4 uhynulá mláďata.

Projekt č. 151218, ZO ČSOP Lednice, Péče o budky pro zpěvné ptactvo v Bořím lese

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v lesním komplexu Bořím les složeném z porostů borovice lesní (47 %), dubu ceru (28 %), dubu (12 %), akátu (5 %) a ostatních dřevin (habr, lípa, jilm, modřín). Území leží v jižní části okresu Břeclav mezi městy Břeclav a Valtice v katastrálních územích obcí Valtice, Hlohovec, Poštorná a Charvátská Nová Ves (kv. 7266 a 7267, 2850 ha, 170–207 m n. m.). Budky byly před zahájením hnízdění vyčištěny a opraveny. Bylo sledováno celkem 421 budek, z toho 85 % bylo obsazeno ptáky. Budky osídlilo celkem devět druhů ptáků (koňadra – 127, modřinka – 58, uhelníček – 5, lejsek bělokřký – 135, brhlík – 4, vrabec polní – 20, červenka – 2 a oba šoupálci 6 budek). Celkem 192 mladých i dospělých ptáků 5 druhů bylo okroužkováno. V několika budkách byly zaregistrovány sršně, myšice a netopýři. Cenné je názorné srovnání s výsledky z minulých let a přehled obsazenosti budek sýkorou koňadrou.

Projekt č. 151219, ZO ČSOP SEV Mravenec , Mapování doupných stromů v okolí Bílé boudy

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován během dvou víkendových akcí v červenci a listopadu 2012 v LS Pelhřimov na lokalitě Bílá Bouda v převážně smrkových porostech (cca 70 ha včetně mladých porostů). Celkem bylo zmapováno a označeno 15 stromů – 11 buků, 2 olše a 2 smrky. Ve stromech bylo nalezeno celkem 23 dutin o průměru do 10 cm a 2 dutiny větší než 10 cm.

Projekt č. 151220, ZO ČSOP SEV Mravenec , Podpora hnízdních možností zpěvného ptactva

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován 2–4. 11. 2012 na lokalitách Horní Cerekev-Bílá Bouda a Čeřínek (Lešov, Nový Rychnov; okres Pelhřimov). Na území bylo v letech 1996, 2003 a 2007 ve smrkových porostech (40–70 let) vyvěšeno ve výšce cca 3 m celkem 454 budek. V letošním roce bylo kontrolováno 370 budek. Dalších 100 budek bylo na lokalitě Drážďany-Barborka vyvěšeno nově. Celkem 71 budek bylo obsazeno blíže neurčeným druhem sýkory, 20 budek bylo obsazeno sýkorou modřinkou, 11 koňadrou, 2 uhelníčkem, 29 brhlíkem, 15 šoupálkem a 6 rehky. Ve 24 budkách byl zjištěn plšík, ve 2 myšice, v 18 vosy, ve 3 sršně, ve 4 pavouci a v 1 čmeláci. Ve 26 budkách bylo nalezeno blíže neurčené hnízdo, ve 2 uhynulá mláďata. V 50 budkách byl nalezen pouze trus nebo ptákům sloužily jen jako nocoviště. Celkem 11 budek bylo zničeno nebo poškozeno a 87 budek zůstalo prázdných.

Projekt č. 151221, ZO ČSOP Neurazy ,Podpora hnízdních možností ptáků v lese Kakov

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v lese Kakov v PP Plánický hřeben (kv. 6547, okres PJ a KT) v převážně smíšených porostech stáří 30–80 let. V březnu bylo doplněno 20 budek, které byly během podzimní kontroly sundány a v zimě opraveny. Čištění budek probíhalo 6. a 21. 10. a 18. 11. 2012. Z celkových 252 budek vyvěšených od roku 2004 ve výšce 1,5–6,5 m (217 sýkorníků, 14 rehkovníků, 21 šoupálkovníků) nebyla 1 vůbec nalezena, 12 poškozeno, 107 budek bylo obsazeno sýkorami, 15 brhlíky, 6 sršněmi a 4 vosami. Celkem 118 budek nebylo obsazeno (19× pouze trus, 14× základ hnízda) a ve 2 nebyly bližší údaje zjištěny. V rámci projektu bylo po domluvě vymapováno a označeno pět doupných stromů (3 buky, olše a jeřáb) o obvodu kmene 112–170 cm a s 1 až 5 dutinami.

Projekt č. 151222, ZO ČSOP Náměšťské rybníky ,Kontrola a oprava hnízdních budek v lesích na LS Náměšť nad Oslavou

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v LS Náměšť nad Oslavou, revírech Pozďatín (oblast Studenec – nádraží ČD, Maršovec, oblast Studenec – benzinka), Košíkov a Velká Bíteš (oblast Jindřichov), Kralice a Náměšť nad Oslavou (oblast Březník – Oslava, oblast Náměšť – přejezd). Na území bylo na podzim roku 2011 vyvěšeno celkem 83 budek (21 lejskovníků, 23 sýkorníků, 2 polobudky – lejskovníky, 18 rehkovníků, 16 špačníků a 3 puštíkovníky). Budky byly kontrolovány 13. 6. a 9.–10. 10. Dohromady bylo 46 budek obsazeno blíže neurčenými sýkorami, 2 koňadrami, 2 modřinkami, 2 brhlíky a 1 vrabcem polním. Další 1 budku obsadili pravděpodobně plšici, 1 vosy a 1 sršně. Celkem 3 budky byly ukradeny nebo zničeny a 25 zůstalo neobsazeno. Ve čtyřech budkách ptáci zahnízdili i podruhé, přičemž celkem čtyři hnízdní pokusy sýkor během obou hnízdění (6 %) nebyly úspěšné.

Projekt č. 151224, ZO ČSOP Jihlava , Kontrola budek v lesích na Vysočině

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revírech Devět skal, Milovy, Koníkov, Sklené, Třebenice, Hrotovice a Radkovic (LS Nové Město na Moravě a Třebíč, kv. 6362, 6562, 6862, 6961, 6962 okres Třebíč). Na území bylo přibližně před deseti lety v 20–170letých převážně smíšených porostech vyvěšeno celkem 258 budek – min. 224 sýkorníků, 27 šoupákovníků, 3 kulíškovníky a 2 sýcovníky. Budky byly kontrolovány 20., 24. a 26. 6., 23. 7. a 13. 11., čištěny a opraveny v listopadu (celkem 198 kontrol). Dohromady bylo 139 budek obsazeno blíže neurčenými sýkorami, dále 3 koňadrami, 3 uhelníčky, 20 brhlíky, 5 lejsky bělokrkými a 1 rehy zahravnými. Další 11 budek obsadili plšici, 1 myška drobná, 1 čmeláci, 5 sršně, 14 vosy, 4 vosičky a ostatní blanokřídilí. Ve 2 budkách byly nalezeny housenky, v 1 slimáci, ve 4 houby, 2 budky využíval neznámý živočich, 44 budek bylo prázdných, 9 nebylo nalezeno a 12 bylo predováno. V řadě kontrolovaných budek byly zjištěny pobytové znaky více organismů. Celkem 77 budek bylo poškozeno strakapoudy, nejméně 54 budek bylo poškozeno nebo zničeno jinak.

Projekt č. 151225, ZO ČSOP Jihlava , Výroba a instalace budek v lesích na Jihlavsku

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revírech Bílý Kámen, Kostelecký Vrch, Pouště a Rytířsko (LS Ledec nad Sázavou, Pelhřimov a Telč, kv. 6558, 6559, 6560, 6659 a 6759, okres Jihlava). Na území bylo v 10–140letých převážně smrkových porostech (533–686 m n. m.) vyvěšeno celkem 60 budek – 13 malých a 13 velkých sýkorníků, 6 špačníků, 8 lejskovníků, a polobudky pro rehy (8), střízlíky (6) a konipasy (6).

Projekt č. 151227, Pobočka ČSO na Vysočině , Ochrana hnízd motáka lužního (Circus pygargus) na Vysočině 2012

Garant: Petr Orel

V Kraji Vysočina bylo v roce 2012 zaznamenáno 51 hnízdních párů motáků lužních, přičemž se podařilo dohledat 44 hnízd, z nichž u 12 jsme realizovali ochranná opatření. V roce 2012 bylo v Kraji Vysočina úspěšně vyvedeno úctyhodných 112 mláďat, k čemuž značnou měrou přispěla námi realizovaná ochranná opatření. Vysočina je nejvýznamnější hnízdní oblastí motáka lužního v rámci

ČR, a proto si zasluhuje ochrana tohoto druhu v tomto regionu patřičnou pozornost. Počet dohledaných hnízd motáka lužního na Vysočině od roku 2000 uvádí následující graf, z něhož vyplývá, že rok 2012 byl třetím nejúspěšnějším.

Projekt č. 151228, ZO ČSOP Vlašim , Ochrana hnízd čejky chocholaté (Vanellus vanellus) na Benešovsku a Sedlec-Prčicku

Garant: Daniel Křenek

Projekt navázal na projekty „Sledování ptáků zemědělské krajiny na Divišovsku“ realizované v roce 2006 a 2007, projekty „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté a koroptve polní na Benešovsku a jejich ochrana“ realizované v roce 2008 a 2009, na projekt „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté na Benešovsku a ochrana jejich hnízd“ realizovaný v roce 2010 a na projekt „Mapování hnízdního výskytu čejky chocholaté (Vanellus vanellus) na Benešovsku a Sedlec-Prčicku a ochrana jejich hnízd.“ zrealizovaný v roce 2011.

Projekt č. 151229, ZO ČSOP Vlašim , Zabezpečení tahových cest obojživelníků přes komunikace v jihovýchodní části Středních Čech

Garant: Jiří Vojar

V roce 2012 jsme síťové zábrany postavili na osmi lokalitách Středočeského kraje v celkové délce 3 150 m. Lokality, délky zábran a dobrovolníky či organizace zajišťující výběr obojživelníků a jejich transfer ukazuje tabulka č. 2. Pomocí síťových zábran umístěných na tahových cestách obojživelníků se nám v roce 2012 podařilo zachytit a přemístit celkem 5 753 obojživelníků, z toho 5 557 ropuch obecných. V lokalitě Mokrá Lhota jsme při tom zaznamenali pouze obojživelníky zachycené do sběrných nádob. Při započtení obojživelníků, kteří zde využili propustě pod silnicí jako podchodu, by se výsledný počet zachráněných obojživelníků ještě navýšil.

Projekt č. 151230, OS ČSOP Benešov, Podpora hnízdních možností zpěvného ptactva v lesích v částech revírů LČR, s.p. LS Tábor, LS Kácov a LS Dobříš pro rok 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v osmi lesních celcích – Miličín, Klučenice, Kvašňov, Ratajská obora, Větrov, Vlčková a Bolechovice v listnatých, smíšených a jehličnatých porostech stáří 10–80 let (420–680 m n. m., okresy BN, KH, PB, PI, TA). Na lokalitách bylo v jarních měsících 2010–2012 vyvěšeno celkem 256 budek pro sýkory, 2 rehkovníky, 14 šoupálníků a 2 budky pro sýce rousné, z čehož bylo 105 budek vyvěšeno v dubnu 2012. Budky byly kontrolovány v květnu a v červnu a čištěny v podzimních měsících. Celkem 39 budek obsadily blíže neurčené sýkory, 38 koňadra, 32 modřinka, 13 uhelníček, 4 brhlík, 2 lejsek šedý, 2 rehek zahradní, 4 vrabec polní a 1 krutihlav, dále 4 myšice a 1 vosy. Další 1 budka nebyla nalezena, v 1 budce bylo neurčené hnízdo bez snůšky. V obsazených budkách bylo zjištěno 3–8 mláďat, cca 10 % budek vykazuje poškození strakapoudy.

Projekt č. 151231, ZO ČSOP Valašské Meziříčí, Ochrana rodu Bombus instalací hnízdních budek na pozemcích ve vlastnictví ČSOP

Garant: Miroslav Pavelka

Dle metodiky bylo zhotoveno 40 budek, které realizátoři natřeli vodou ředitelnými barvami, obdobně jak natírají včelaři úly. Pak byly rozmístěny na uvedená místa do terénu.

Projekt č. 151233, ZO ČSOP Plzeňsko , Aktivní ochrana sýčka obecného a sovy pálené v západních Čechách

Garant: Petr Orel

V minulosti bylo na zájmovém území vytvořeno již přes 100 hnízdních příležitostí pro sovu pálenou. Jedná se o hnízdní budky na zemědělských farmách, v kostelních věžích a zpřístupnění několika kostelních věží. Většinová část námi vyvěšených hnízdních budek byla v průběhu hnízdní sezóny 2012 kontrolována a v případě zjištění nedostatků odstranitelných na místě prošla rovněž údržbou. Jelikož vyvěšených budek pro sýčka obecného je podstatně menší množství , jedná se cca o 30 budek, které sýček využil ke hnízdění poprvé v letošním roce a to pouze v jednom případě, byla provedena údržba pouze u jediné vyvěšené budky, a to v obci Záluží z důvodu zatékání do objektu. (Historicky první hnízdění sýčka obecného v instalované budce proběhlo v obci Kotovice, ve stodole bývalé zemědělské usedlosti). V říjnu až listopadu bylo vyrobeno a následně vyvěšeno celkem 10 kusů plastových hnízdních budek pro sýčka obecného.

Projekt č. 151234, ZO ČSOP Úherce ,Podpora hnízdních možností krutihlava obecného v lokalitě Horní Pernice

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v ovocném sadu v Horních Pernicích u města Manětín na Plzeňsku (3,33 ha, 450 m n. m.) na lokalitě se zaznamenaným výskytem krutihlava obecného. Realizátor vyrobil a v říjnu na území vyvěsil pět budek (dřevo, plech) pro krutihlavy s vletovým otvorem o průměru 45 mm.

Projekt č. 151236, ZO ČSOP Šumava , Zajištění migračních cest obojživelníků přes komunikace na Vimpersku

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu byl proveden záchranný transfer obojživelníků na třech lokalitách na Vimpersku. Celkem bylo postaveno 730 m zábran a přeneseno více než 1000 jedinců obojživelníků, převážně ropuch obecných. Akce byla prezentována v místních médiích.

Projekt č. 151237, ZO ČSOP Šumava , Podpora hnízdních možností dutinového ptactva na Vimpersku

Garant: Jaroslav Koleček

V lokalitě Hajná hora (městské lesy Vimperk, cca 45 ha) bylo od února do dubna 2012 nainstalováno 35 hnízdních budek a v lokalitě Nad Veselskou hájenkou (LČR – LZ Boubín, cca 80 ha) 65 budek. Budky byly vyvěšeny ve výšce 1,5 až

4 m nad zemí ve smrkových a smrko-(jedlovo-)bukových porostech stáří 20–170 let (767–1085 m n. m.). Celkem 17 budek bylo obsazeno sýkorou uhelníčkem (117 mláďat), 6 sýkorou koňadrou (35 mláďat). V dalších 2 / 1 budkách bylo hnízdění uhelníčků / koňader neúspěšné. Celkem 78 mláďat uhelníčků a 29 mláďat koňader bylo okroužkováno při květnových a červnových kontrolách. Na konci října byly budky znovu zkontrolovány a vyčištěny.

Projekt č. 151239, ZO ČSOP Pacov ,Vyvěšování a čištění budek 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v obcích Cetoraz, Hrobská Zahrádka a Oblajovice (LS Pelhřimov, revír Pacov). Na území bylo v letech 2009 až 2011 v převážně 60–100letých smrkových porostech (600–650 m n. m.) na smrcích vyvěšeno ve výšce 3 m celkem 300 budek (160 sýkorníků, 105 šoupálovníků a 35 rehkovníků). Budky byly čištěny 25. 10., 8. a 10. 11. Zároveň bylo vyvěšeno dalších 100 budek (70 sýkorníků a 30 šoupálovníků) na lokalitě Svidník, Dlouhé Louky u Cetoraze. Celkem 129 z 300 sledovaných budek bylo obsazeno ptáky (116× sýkorovití, 8× brhlík, 4× šoupálek, 1× neurčené hnízdo). Většina neobsazených budek byla ptáky využívána jako úkryt. Budky obsadily i vosy (5×), 1 budka nebyla nalezena.

Projekt č. 151240, ZO ČSOP Nové Hradý , Podpora hnízdních možností zpěvných ptáků na Novohradsku

Garant: Jaroslav Koleček

Práce probíhaly na lokalitách Kapinos – Hlavní, Bukovská, Scheichenostova a Okružní alej, Manipulační sklad, Jakule – cesta na Klíny, Hamerská a Herbstův alej, Jakule – Petříkov a Jiříkovo údolí – Klíny (vše - okres České Budějovice, k. ú. Údolí u Nových Hradů, Byňov, Těšínov, kv. 7154, 7155, 7254 a 7255, 470–510 m n. m.). Lesní porosty (smrk, borovice) dosahují stáří 30–100 let. V letošním roce ZO Nové Hradý pečovala celkem o 154 budek vyvěšených v letech 2004–2008. Budky jsou vyvěšeny 3–7 m nad zemí na dubech, bucích, smrcích, borovicích, modřínkách, jedli, lípě, osice, bříze, v kůlně a hale. Jarní kontrola budek proběhla od 28. 4. do 6. 5., budky byly vyčištěny od 22. 10. do 4. 11. Ze 7 barelů byl 1 obsazen puštíkem a 1 hoholem, z 11 rehkovníků bylo 9 obsazeno rehkou, ze 136 sýkorníků bylo 17 obsazeno brhlíky, 31 modřínkami, 55 koňadrami, 1 netopýry a 20 sršněmi. Celkově tedy bylo 135 ze 154 vyvěšených budek obsazeno (tj. 88 %).

Projekt č. 151241, Občanské sdružení Zelené srdce , Podpora sýce rousného na Vysočině

Garant: Petr Orel

Lokalita PR Křemešník - Na začátku května byla provedena kontrola 6 vyvěšených budek. Hnízdění ani pobytové známky sýce rousného se prokázat nepodařilo. V lokalitě však bylo prokázáno hnízdění puštíka obecného a to je jeden z možných důvodů, proč zde sýc nehnízdí. Lokalita PP Čertův hrádek - Na začátku května byla provedena kontrola 6 vyvěšených budek. Hnízdění v budkách prokázáno nebylo, ale dle hlasových projevů se sýc v lokalitě vyskytuje a hnízdí zde pravděpodobně v přirozené dutině. Dvě budky si zazděním vletového otvoru upravil a ke hnízdění využil brhlík lesní. V říjnu 2012 byly tyto budky vyčištěny, aby je mohl znovu případně využít sýc rousný. Soukromé lesy - Na začátku května byla provedena kontrola čtyř budek rozmístěných v soukromých lesích na okrese Pelhřimov. Bohužel hnízdění sýce rousného a ani pobytové známky se prokázat nepodařilo. Jedna z budek musela být přemístěna, protože se po těžbě dřeva ocitla na solitérním buku uprostřed paseky. Lokality v Posázaví - Na začátku května realizátoři provedli i kontrolu 25 budek vyvěšených pro lesní správu LČR Ledeč nad Sázavou v lokalitách PR Stvořidla, Melechov, Pravíkov a Škudliny. Jedna z těchto budek byla obsazena brhlíkem lesním a jedna byla obsazena sršní. Hnízdění ani pobytové známky sýce rousného se prokázat nepodařilo. Lokalita Rousinovský les - V lokalitě Rousinovský les byla provedena kontrola 15 budek vyvěšených v roce 2011. Ani zde však bohužel sýc rousný nezahnízdil. Jednu budku obsadily vosy a jednu obsadil brhlík lesní.

Projekt č. 151242, Občanské sdružení Zelené srdce , Podpora pěvců v krajině Vysočiny

Garant: Jaroslav Koleček

Sledované budky (360 sýkorníků a 43 šoupálovníků) byly instalovány v letech 1996–2011 na lokalitách PR Křemešník, PP Čertův Hrádek, Rousinovský les, Posázaví (zejména LS Pelhřimov a Ledeč nad Sázavou) a jinde v okresech Jihlava, Pelhřimov a Havlíčkův Brod v převážně smrko-(bukových) lesích s příměsí borovice (40–100 let, 450–700 m n. m.). Budky byly zkontrolovány a vyčištěny během října a listopadu 2012. Celkem 165 budek bylo obsazeno sýkorami, 13 brhlíky a 2 šoupálky. Celkem 20 budek obsadily vosy, 2 plšici a 8 myšice. Nejméně 22 budek nebylo nalezeno, 4 budky byly zničeny a 169 neobsazeno.

Projekt č. 151243, Suchopýr o.p.s. , Jedeme v tom s obojživelníky 4

Garant: Jiří Vojar

Projekt si kladl za cíl opětovně provést transfer na 700 m úseku v blízkosti Šolcova rybníka u Raspenavy. Celkem bylo přeneseno 2447 jedinců pěti druhů obojživelníků. Po metodické stránce jde o velmi dobře zvládnutý projekt, závěrečná zpráva je bez nedostatků a velmi pečlivě zpracovaná včetně porovnání počtu jedinců s předchozími lety a grafického znázornění výsledků. Velmi oceňuji osvětu v rámci tzv. Žabiho festivalu.

Projekt č. 151244, ZO ČSOP Ciconia , Čištění, úpravy, opravy, snižování a ochrana hnízd čápů bílých

Garant: Jaroslav Koleček

Cíle zahrnovaly zejména kontrolu a čištění hnízd od náletových bylin, úpravy, opravy (zejména snižování) a přesuny hnízd, ořez větví přesahujících na hnízda, environmentální výchovu a osvětu, provádění fotodokumentace a publikaci. Kolektivem spolupracovníků bylo zkontrolováno celkem 283 hnízdišť čápů bílých ve 24 okresech (resp. 197 fyzicky existujících hnízd). Celkem 78 hnízdních podložek nebylo obsazeno a 8 hnízdišť zaniklo. Aktivní opatření byla realizována na 30 hnízdištích. Součástí projektu byla úspěšná prezentace v médiích, pořádání přednášek a výstav, spolupráce s orgány veřejné správy a distribuce propagačních materiálů. Součástí zprávy je přehled metodických doporučení ve vztahu k úředním předpisům.

Projekt č. 151245, ZO ČSOP Sezimovo Ústí , Monitoring ptačích budek v částech revírů LČR s.p. LS Tábor v roce 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revírech LČR, LS Tábor, lokalitách Stříbrné Hutě – Zárybníčná Lhota (72 ks budek), Planá n/L. – Turovec (70 ks), Tučapy – Kajetín (60 ks), Budislav (60 ks), Kladruby (40 ks), Planá n/L. – Koberný (73 ks), Dobronice u Chýnova – Velmovice (100 ks) a Borek (22 ks). Jehličnaté, listnaté i smíšené porosty, v nichž byly budky v letech 1995–2011 ve výšce 2,5–4 m vyvěšeny (425–540 m n. m.), dosahují stáří min. 30–80 let.

Projekt č. 151246, ZO ČSOP Sezimovo Ústí ,Mapování doupných stromů na území revírů LČR s.p. LS Tábor v roce 2012

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v LS Tábor na lokalitách Sepekovo – lesní celek „Chlum“, Božetice – lesní celek „Bečov“, Turovecký les – lesní celek „Doubrava“ a Vranovsko – lesní celek mezi Zárybníčnou Lhotou a Hlinicí u Tábora. Zájmové území bylo systematicky mapováno zejména v liniích, kde jsou vyvěšeny ptačí budky, a to od dubna do listopadu 2012. Realizátoři vymapovali v porostech o stáří 30–150 let různé druhové skladby celkem 26 stromů 7 druhů (2 borovice, 1 dub, 6 buků, 4 olše, 5 smrků, 4 vrby a 4 jasany). Značení a ponechání stromů bylo následně projednáno s odborným pracovníkem LČR, s. p. Nalezené dutiny o velikosti nejčastěji 4–6 cm se nacházely ve výškách 2–18 m v počtu 1–4/strom.

Projekt č. 151247, ZO ČSOP Sezimovo Ústí , Budky pro sovy a dravce – okres Tábor

Garant: Petr Orel

V letošním roce prováděla ZO ČSOP Sezimovo Ústí II sedmým rokem monitoring obsazenosti instalovaných budek určených především pro sýce rousného, puštíka obecného a poštolku obecnou v lokalitách Přírodního parku Polánka, Dubských vrchů a území v okolí města Mladá Vožice. Z výsledků vyplývá, že nejčastěji jsou obsazovány budky určené pro poštolku obecnou. Kromě využití budky poštolkou obecnou byly ve 2 případech budky využity k hnízdění sýcem rousným a v 1 případě puštíkem obecným.

Projekt č. 151248, ZO ČSOP Milevsko , Podpora ptáků hnízdících v dutinách 2012, lokalita Bečov a Sepekovo

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v revírech LČR, LS Tábor, lokalita Bečov a Chlum u Sepekova v porostech s převahou smrků s příměsí melioračních, zpevňujících a dalších dřevin (stáří porostů 20–120 let, 460–580 m n. m.). V zájmovém území bylo v letech 2001–2007, 14. 3. 2009 (50 ks) a 6. 3. 2010 (20 nových budek) vyvěšeno ve výšce 2,5–3 m celkem 70 sýkorníků. Budky byly kontrolovány 23. 5. 2012. Čištění a oprava proběhly 3. 11. 2012. Budky byly osídleny převážně sýkorou koňadrou (32 budek), vzácněji uhelníčkem (1), modřinkou (1), brhlíkem (6), a blíže neurčenými sýkorami (17). V dalších pěti budkách bylo nalezeno blíže neurčené hnízdo bez snůšky a ve třech blechy nebo jiný hmyz. Celkem čtyři budky zůstaly neobsazeny a v jedné byly zjištěny stopy predace.

Projekt č. 151249, ZO ČSOP Břeclav, Mapování doupných stromů v Kančí oboře (LZ Židlochovice)

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v Kančí oboře (LZ Židlochovice, 160–165 m n. m.). Uvedená lokalita se nachází v Ptačí oblasti Soutok-Tvrdonicko (okres Břeclav). Podrobná charakteristika území je připojena. Práce navázaly na úspěšné projekty řešené v minulých letech. Celková plocha prověřených porostů se pohybovala kolem 300 ha (s výjimkou bloků určených k smýcení a mladých výsadeb). Území bylo systematicky zmapováno v březnu a dubnu 2012. Se zástupci LS bylo dohodnuto vyznačení maximálně desíti stromů na hektar porostu. Realizátoři označili celkem 127 stromů v porostech 5.–13. decénia (25 dubů, 20 babyk, 19 olší, 13 lip, 13 topolů, 12 vazů, 10 habrů, 8 vrb, 5 jasanů, 1 polnička a 1 pahýl). Obvody kmenů označených stromů se pohybovaly od 63 do 2 836 cm. Stromy byly označeny standardně modrými trojúhelníky (12×12×12 cm) ve výčetní výšce.

Projekt č. 151250, ZO ČSOP Břeclav, Servis kolekce budek v oboře Soutok (LZ Židlochovice)

Garant: Jaroslav Koleček

Projekt byl realizován v oboře Soutok (LS Lanžhot) v okrese Břeclav a Ptačí oblasti Soutok-Tvrdonicko. Podrobná charakteristika je připojena. Bylo sledováno celkem 1 806 budek, z toho 8 budek bylo před začátkem hnízdního období vyvěšeno nově, dalších 41 budek bylo vyměněno nebo opraveno. Obsazeno bylo 1 425 budek, hnízdní úspěšnost dosáhla 91,6 %. Budky osídlilo celkem 14 druhů ptáků (poštolka – 4, kalous – 1, krutihlav – 7, konipas bílý / kukačka – 1, červanka – 37, lejsk bělokrký – 692, koňadra – 465, modřinka – 104, babka – 8, brhlík – 49, šoupálek sp. – cca 27, špaček – 4 a vrabec polní – 26 budek). Jedenáct budek bylo obsazeno netopýry, v dalších byl nalezen jejich trus. V 26 budkách se usadily myšice. Celkem 11 budek bylo obsazeno sršni, 22 vosami, ve 14 budkách byli nalezeni mravenci. Cenné je dlouhodobé názorné srovnání s výsledky z minulých let a přehled hnízdní úspěšnosti lejska bělokrkého. Část poznatků je příkladně konzultována s odbornou literaturou.

Projekt č. 151251, ZO ČSOP Břeclav, Podpora dravců a sov lesích LZ Židlochovic

Garant: Petr Orel

Jde o dlouholetý projekt- monitoring zájmového území, který běží již od roku 1986. Výsledky letošního roku pak ukazují na průměrnou hnízdní sezónu jak puštíků obecných, tak kalousů ušatých a poštolek obecných. Nedílnou součástí projektu je udržování souboru hnízdních budek, které jsou také doplňovány o nové a současně jsou zkoušeny nové typy budek.

Projekt č. 151252, ZO ČSOP Klenice, Přenášení obojživelníků na Mladoboleslavsku

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu byl proveden záchranný transfer obojživelníků na třech lokalitách na Mladoboleslavsku. Celkem bylo přeneseno 725 jedinců obojživelníků čtyřech druhů. Velmi dobré je zapojení veřejnosti a zejména dětí včetně předškolních do celé akce.

Projekt č. 151254, ZO ČSOP Jaro, Budky pro sovy a dravce na lokalitách v péči Velkojaroměřského pozemkového spolku

Garant: Petr Orel

V rámci projektu byly vyrobeny a následně instalovány 6 hnízdních podložek pro kalouse ušatého, 4 pro puštíky obecné a 7 pro poštolku obecnou. Došlo tak k rozšíření hnízdních možností pro dravce a sovy na zájmovém území. Cílem projektu bylo také zpopularizovat aktivní ochranu těchto ptáků.

Projekt č. 151255, ZO ČSOP Jaro, Zajištění rizikových úseků silnic pro obojživelníky v době tahu

Garant: Jiří Vojar

V rámci projektu proběhl záchranný transfer obojživelníků na třech lokalitách na Jaroměřsku. Celkem bylo v období přeneseno 570 jedinců šesti druhů obojživelníků a dva druhy plazů. Jde o dlouhodobý metodicky velmi dobře zvládnutý projekt. O problematice byly pořádány přednášky pro stovky posluchačů. Souhlasím s tvrzením, že existují účinnější formy ochrany obojživelníků, než jsou samotné záchranné transfery – zejména ochrana jejich biotopů jako takových. Bohužel v současné době je jakákoliv větší vodní plocha intenzivně rybářsky obhospodařována.

Projekt č. 151256, ZO ČSOP Veronica , Líhniště užovky stromové v oblasti Vlárského průsmyku

Garant: Jiří Vojar

Aktivita podpořená tímto projektem zahrnovala vybudování jednoduchého speciálního biotopu - líhniště v oblasti Vlárského průsmyku na pozemcích soukromého majitele - Miroslav Kudela (mktransport@seznam.cz) z Valašských Klobouků. Na jeho pozemcích byl vybudovaný roubený základ , který byl naplněn vhodným materiálem (sláma, kůra, kusy dřeva, piliny, drobné větve). V území je užovka pozorována, a tak cílem bylo připravit jí prostředí, aby se tam mohla trvale vyskytovat a množit. Prozatím je ale brzo hodnotit, zda užovky nabízené líhniště využijí či nikoliv. Každopádně hlavní cíl – vybudování líhniště – byl dosažen. Snížení částky poskytnuté na tento projekt neumožnilo rozšířit činnost o další aktivity.

Projekty zaměřené na činnost „Příprava sadbového materiálu, výsadby a péče o ohrožené druhy dřevin, včetně krajových odrůd ovocných dřevin“

Projekt č. 161201, 7. ZO ČSOP - jih, ZO 14/07 , Výsadba krajových odrůd ovocných stromů ve spolupráci s Lesy ČR
Garant: Martin Lípa

Projekt se zabýval péčí o starý sad na parcele 718/15 v k.ú. Velešín. V rámci projektu byly ošetřeny staré stromy, bylinné patro sadu a na podzim byla provedena dosadba mladých stromků.

Projekt č. 161202, 7. ZO ČSOP - jih, ZO 14/07 ,Genofondový sad starých ovocných odrůd z vojenského újezdu Boletice
Garant: Martin Lípa

V rámci projektu byly ošetřeny mladé stromy z výsadeb 2011 a bylinné patro sadu. Zhotovitel absolvoval školení na metodiku pro dokumentaci genofondových ploch.

Projekt č. 161203, ZO ČSOP Vlašim , Údržba sadu krajových odrůd ovocných dřevin
Garant: Martin Lípa

V roce 2012 probíhala v sadu extenzivní pastva, prováděná stádem ovcí, které bylo za tímto účelem zakoupeno. Příprava na pastvu probíhala již v minulých letech a to v podobě vybudování ohrad a dvou salaší jako zázemí pro pastvu. Těsně před pastvou byly nainstalovány ochrany na mladé podnože, tak aby nedošlo k poškození kmínků. V některých případech musela být nainstalována mimo drátěné ochrany i ochrana plastová a vyměněn kůl. Byla provedena také výsadba, která doplnila dříve uhynulé jedince.

Projekt č. 161204, ZO ČSOP Orlice , Krajové odrůdy ovocných dřevn v Podorlickém skanzenu v Krňovicích 2012
Garant: Martin Lípa

V průběhu roku 2012 byla, stejně jako každý rok, pravidelně ošetřována genofondová plocha - bylo prováděno pravidelné sečení trávy a pletí v okolí nejmenších podnoží. Výsadba podnoží z minulých let byla v průběhu roku ošetřována a byl sledován její stav. Podnože ve školce jsou v případě nutnosti průběžně přeroubovávány a zapěstovávány - upevňovány ke kolíkům, vyvazovány, přihnojovány. V roce 2012 probíhalo v areálu skanzenu a jeho okolí dosazování nových ovocných stromů na místa uhynulých nebo poškozených sazenic z minulých let (cca 6 ks). Dále bylo vysazeno 6 nových sazenic švestek do nově upravené části skanzenu (zahrady) za genofondovou plochou. K výsadbám bylo použito nejkvalitnějších odrostků vypěstovaných v naší školce. Na uvolněném místě v genofondové ploše proběhne vysazení nových podnoží, které budou roubovány v příštích letech. Velká péče byla věnována údržbě a ošetřování výsadeb z minulých let, a to jak ve vlastním areálu skanzenu, tak v jeho okolí. To zahrnuje ošetřování stromů, pravidelné sečení sadů a především pravidelné zalévání stromů v průběhu léta.

Projekt č. 161205 , ZO ČSOP Meles , Záchrana genofondu tisu červeného v Lužických horách
Garant: Karel Kříž

Projekt řešil péči o přirozené zmlazení: kosení buňeně dvakrát cca 0,50 ha – Krompach - plochy průmětu korun, Jezevčí tis – uvnitř oplocenky, jedenkrát cca 0,10 ha na lokalitě Horní Sedlo včetně výseku dřevin a cca 0,10 ha na lokalitě Dolní Sedlo (pomístně v oplocenkách). Příprava půdy pro přirozené zmlazení na ploše cca 0,75 ha – Krompach, Jezevčí tis, Horní Sedlo, Dolní Sedlo. Instalace 20 ks drátěných oplůtků (svažované lesnické pletivo, výška 150cm, průměr oplůtku 50-60cm s ukotvením na dva dubové kůly) na lokalitě Horní Sedlo a 5 ks na lokalitě Dolní Sedlo jako ochrana přirozené obnovy tisů (semenáčků i vzrostlých jedinců) proti škodám zvěří.

Projekt č. 161206, ZO ČSOP Meles , Příprava klonového archivu - semenného sadu tisů červeného v Lužických horách
Garant: Karel Kříž

Vlastní řízkování provedli pracovníci VÚKOZ, Průhonice pod vedením Ing. Obdržálka. Byl nařízkován materiál z 88 jedinců tisu červeného v Lužických horách, který jsme dodali na toto pracoviště již v minulém roce. Vhodné období na odběr materiálu pro řízkování tisu je na podzim po prvních mrazech. Již počátkem roku řízkovanci začali dobře kořenit a počátkem června jsme převzali 1200ks ze 75 jedinců. Ostatní řízkovanci byli ponecháni k zakořenění ve VÚKOZ a převzati až počátkem listopadu (300ks z 9 jedinců). Ihned po převzetí byli řízkovanci přehrnkováni ze sadbovačů do kontejnerů a pěstovány v rašelinném substrátu ve vlastní školce ZO ČSOP Meles. Při podzimní inventuře byl zjištěn úhyn do 2%. Vzhledem k tomu, že zakořenění řízků bylo velmi úspěšné je počet řízkovanců vyšší než bylo předpokládáno.

Projekt č. 161207, ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem , Ovocný sad BRC

Garant: Martin Lípa

Projekt si kladl za cíl údržbu a záchranu extenzivního smíšeného sadu v areálu Beskydského rehabilitačního centra na p.p.č. 1920/7 k.ú. Kunčice pod Ondřejníkem. V rámci projektu byly vysazeny 3 jabloně a 1 hrušeň. Dále byly ošetřovány výsadby z roku 2011.

Projekt č. 161208, ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem ,Ovocný sad na Žabáku

Garant: Martin Lípa

Projekt si kladl za cíl údržbu a záchranu extenzivního smíšeného sadu v areálu zemědělské usedlosti na p.p.č. 2666/2 k.ú. Kunčice pod Ondřejníkem. V rámci projektu byly vysazeny 3 jabloně, 1 hrušeň a 1 slivoň. Dále byly ošetřovány výsadby z roku 2011.

Projekt č. 161209 , ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem,Sad Verena

Garant: Martin Lípa

V rámci projektu byla realizována údržba a záchranu extenzivního smíšeného sadu v areálu zemědělské usedlosti na p.p.č. 3005/2 k.ú. Kunčice pod Ondřejníkem. V rámci projektu byly vysazeny 4 jabloně, 2 hrušně a 4 slivoně. Dále byly ošetřovány původní stromy na stanovišti.

Projekt č. 161211, ZO ČSOP Berkut, Staré krajové odrůdy Bečovska

Garant: Martin Lípa

Projekt řešil údržbu a dosadbu genofondových ploch na třech oddělených lokalitách v okolí města Bečova. Genofondové plochy jsou obsazeny jednak exempláři původních stromů nejasného stáří (minimálně 50 let) a novými výsadbami prováděnými v proměnlivém rozsahu a sortimentu od roku 2007

Projekt č. 161212, Sagittaria , Kultivace jalovce obecného ze zájmových lokalit pozemkového spolku Sagittaria

Garant: Karel Kříž

Projekt si kladl za cíl zajistit dostatečné množství nakultivovaného materiálu pro následné výsadby druhu na lokalitě výskytu (NPR Strabišov-Oulehla), respektive na zájmových lokalitách v rámci VÚ Libavá z geograficky a geneticky původního materiálu. Sebraný materiál byl očištěn a připraven k výsevům a výsadbám. Následně proběhly samotné výsadby řízků jalovce do květináčů se substrátem. Odděleně byly vysazeny jalovce z lokality Lísky a z lokality Norberčany. Celkem bylo vysazeno 100 řízků jalovce obecného z lokality Lísky a 52 z lokality Norberčany. Výsev semen proběhl pouze z lokality Lísky. Vyseto bylo cca 450 semen. V rámci kultivací druhu probíhala péče o jedince napěstované z minulých let 35 ks.

Projekty zaměřené na činnost „Seznamování veřejnosti s druhovou rozmanitostí a s možnostmi její ochrany a podpory“

Projekt č. 171201, ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory , Celostátní koordinace a pořádání 4 Evropských nocí pro netopýry

Garant: KÚVR ČSOP, Mojmír Vlašín

Byla zajištěna podpora pro pořadatele jednotlivých ENN, hlavním výstupem je přehledná tabulka obsahující údaje o místě, datu, času, průběhu a účasti na jednotlivých akcích konaných v rámci ČR, ta je současné době téměř kompletně doplněna, chybí jen pár lokalit, kde se ENN konala a údaje se od těchto pořadatelů tradičně jen velmi náročně získávají. Nicméně jsem si jist, že do konce roku budou i tyto doplněny. Posledním výstupem bylo konání 4 ENN v Libereckém kraji, konkrétně na hradě Valdštejn, v Panském lomu u Liberce, u Ledové jeskyně Naděj v Lužických horách a na hradě Pamtheon-Vranov nad Malou Skálou.

Projekt č.171202, ZO ČSOP Hořepník , Floristický minikurz v Plumlově 5.5 – 7.5 2012

Garant: KÚVR ČSOP

Akce se pořádala ve spolupráci s Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti. Byla otevřená široké veřejnosti se zájmem o floristiku a praktickou ochranu přírody. Účastníci floristického kurzu formou exkurzí prošli během tří dnů ve třech studijních skupinách vybrané lokality v oblasti Prostějovska a lokality ve Vojenském výcvikovém prostoru Březina. Byli seznamováni s přírodními aspekty a formami ochranné péče na navštívených lokalitách. Vedoucí exkurzních skupin a odborně zkušenější účastníci předávali ostatním zúčastněným vyčerpávající informace k floristickým i ochranným – přírodovědným tématům.

Projekt č.171203, ZO ČSOP Alces , Putujeme po naučných stezkách a chráněných územích Moravskoslezského kraje

Garant: KÚVR ČSOP

Lokalizace projektu: v rámci terénních exkurzí byly navštíveny naučné stezky – Ondřejník, Žebračka, Rezavka, Polanská Niva, Kotvice, Radhošť, Metodika prováděných prací: výklad s praktickými ukázkami za použití stativového dalekohledu, určování podle klíče.

Projekt č.171204, DRN - sdružení pro ochranu a výzkum přírody , Pojdte s námi do přírody

Garant: KÚVR ČSOP

Zhodnocení přínosu projektu: Zapojení veřejnosti a především dětí do aktivní pomoci přírodě (úklid sadu), Zvýšení zájmu veřejnosti o přírodu (účast na vycházkách), Propagace ČSOP (na všech akcích) a data získaná během realizace projektu byla zanesena do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP).

Projekt č.171206, ZO ČSOP Kladská, Vzdělávání a osvěta veřejnosti nejen na Mariánskolázeňsku

Garant: KÚVR ČSOP

Od dubna do října 2012 bylo realizováno 17 přírodovědných exkurzí a dalších jednodenních akcí vedených odborníky, které byly určeny široké veřejnosti. (Další exkurze bude v prosinci po uzavření projektu.) Pro účastníky byly zdarma.

Projekt č.171207, Severomoravské regionální sdružení ČSOP Odborná oborová konference – Velké šelmy v příhraniční oblasti ČR-SR

Garant: KÚVR ČSOP

Celkem vystoupilo 5 odborníků se 7 referáty, v diskusi pak většina ze čtyřiceti přítomných. Všichni účastníci hodnotili akci vysoce pozitivně zejména po stránce odborné a schopnosti pořadatelů sloučením prostředků takovou akci uspořádat.

Projekt č.171209, EC Meluzína RCAB, Krajské oborové setkání k záchraně krajových odrůd

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byl zorganizován seminář s přednáškou k determinaci odrůd jabloní a hrušní, ochutnávky starých odrůd, exkurze do nově založeného sadu a výstava vzorků pro širokou veřejnost.

Projekt č.171210, ZO ČSOP Vlašim , Uspořádání XV. semináře pro odonatology

Garant: KÚVR ČSOP

15. seminář odonatologů České republiky se uskutečnil ve dnech 28.-30.6. v Chřibech a okolí. Na pořádání semináře se organizačně podílel Martin Waldhauser. Celkem se semináře zúčastnilo 21 odonatologů a ochránců přírody z mnoha regionů České republiky a bylo v rámci něj zmapováno mnoho vzácných druhů vážek.

Projekt č.171213, ZO ČSOP Zelené údolí u Doubrav, Fotovýstavy, dataprojekce a exkurze biodiverzita Bílých Karpat

Garant: KÚVR ČSOP, Jaroslav Koleček

Prostřednictvím vlastní fotografické tvorby, výstavní, přednáškovou a průvodcovskou činností byla v průběhu roku seznamována veřejnost, odborníci, mládež a studenti přírodovědných oborů s přírodní rozmanitostí Bílých Karpat. Ukázány byly pozitivní výstupy ochrany přírody, připomenuli i záporné dopady antropogenního působení na krajinu a přírodu Bílých Karpat. Prezentací 11 letého vedení soukromé biologické rezervace Vlčí prameny bylo ukázáno na jednu z možných cest v ochraně přírodního prostředí, povzbudit zájem odborné veřejnosti o účast na projektu a zdůraznit podporu ČSOP i AOPK.

Projekty zaměřené na činnost „Neadresná propagace ochrany druhu, skupiny druhů či biotopu pomocí informování široké veřejnosti o ohrožení a o možnostech aktivní ochrany“

Projekt č. 181201, o.s. Anthericum , Průvodce naučnou stezkou Svatý vrch u Kadaně

Garant: KÚVR ČSOP

Projekt spočíval ve vytvoření brožury „Průvodce naučnou stezkou Svatý vrch u Kadaně“ v celkovém nákladu 2.500 ks.

Projekt č. 181203, ZO ČSOP Alces , Ptáci Vrbenského rybníka v PR Rezavka

Garant: KÚVR ČSOP

Instalací karet došlo k rozšíření informací o fauně PR Rezavka, především u individuálních návštěvníků, kdy není přítomen průvodce. Souběžně s touto akcí proběhlo i individuální sledování výskytu rybáka obecného a bukáčka malého, kdy návštěvníci zapisovali do připraveného dotazníku výskyt těchto dvou druhů.

Projekt č. 181204, Mykologický klub Jihlava , Cesty za houbami Českomoravské vysočiny 2011–2015

Garant: KÚVR ČSOP, Jiří Polčák

Smyslem pořízení kvalitních barevných posterů v atraktivním zpracování pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu v rámci akcí pořádaných Mykologickým klubem Jihlava je informování široké veřejnosti o nepříliš známých skutečnostech v oblasti mykologie (červený seznam hub, legislativa, ochrana hub, ekologie a rozšíření vybraných skupin hub apod.)

Projekt č. 181205, ZO ČSOP Ciconia , Webové stránky čápů bílých

Garant: KÚVR ČSOP

Byly realizovány fungující webové stránky čápů bílých severních a středních Čech a Pelhřimovska na www.sever.capiweb.cz. Webové stránky jsou průběžně spravovány a doplňovány. Je zajištěna e-mailová komunikace s pozorovateli z řad veřejnosti k ověřování a potvrzování dotazů.

Projekt č. 181207, ZO ČSOP Nyctalus , Nové webové stránky www.nyctalus.cz

Garant: KÚVR ČSOP

Byly spuštěny „nové“ webové stránky www.nyctalus.cz. Úvodní obrazovka kromě informace o činnosti ZO obsahuje kontakt na SOS netopýří linku. V hlavním menu (horní lišta) jsou sekce O nás, Pro členy, Poradna, Kontakty, Odkazy, English. V sekci Pro členy jsou ke stažení používané formuláře. Další informace jsou členěny do sekcí Akce s netopýři. V sekci o netopýřích jsou články o monitoringu netopýřů, o životě netopýřů, články věnované pověrám a obavám z netopýřů i možným rizikům pro člověka. V sekci o netopýřích je i přehled dostupné literatury o netopýřích s možností stažení některých titulů v pdf. Ve Fotogalerii najdou návštěvníci fotky z osvětových akcí, zajímavých záchranných akcí, z péče o netopýře.

Projekt č. 181212, ZO ČSOP Kněžice ,Internetová (web) stránka programu Formica a on-line časopis Formica (2012)

Garant: KÚVR ČSOP

Záměrem projektu bylo pokračovat ve vedení, rozšiřování a aktualizování [www](http://www.lesnimravenci.cz) stránky Formica (www.lesnimravenci.cz), pokračovat v živé, aktuální a moderované diskusi na fóru (nejen) na témata týkající se biologie a ochrany mravenců rodu *Formica*. Pro časopis Formica získat dostatečný počet původních a kvalitních příspěvků o lesních mravencích, o činnosti v Programu Formica a obecněji i v myrmekologické problematice.

Projekt č. 181214, Severomoravské regionální sdružení ČSOP , Příprava podkladů k publikaci o spolupráci LČR; s.p. s ČSOP

Garant: KÚVR ČSOP

Příprava podkladů (převážně fotodokumentace) pro připravovanou publikaci. Fotografie byly vybírány především z aktivit ČSOP Val. Meziříčí realizovaných v rámci programu Ochrana biodiverzity.

Projekt č. 181215 , Severomoravské regionální sdružení ČSOP , Vydání informační skládačky o sadu tradičních ovocných dřevin v areálu Valašského ekocentra

Garant: KÚVR ČSOP

Skládačka Sad starých ovocných odrůd vyšla v nákladu 6 000 výtisků (po redukci prostředků na tento projekt) – formát A4 (přeloženo na třetiny), barevný tisk. Bude sloužit především pro potřeby ekocentra a jeho návštěvníků, malá část bude distribuována v místních infocentrech.

Projekt č. 181216, EC Meluzína RCAB , Propagace krajových odrůd

Garant: KÚVR ČSOP

Databáze byla díky podpoře z programu Ochrana biodiverzity uvedena do provozu v listopadu 2010. Je přístupná na odkazu: <http://www.plantsdata.com/Ovoce.aspx>. Zájemce pomocí zatrhávání polí a pomocí rozbalovacích nabídek výběrových kritérií může zadávat požadované vlastnosti odrůdy. Ihned se mu zobrazí předběžná informace, kolik odrůd vyhovuje dosud zvoleným kritériím. Tak je informován o tom, zda má smysl pokračovat v zadávání dalších kritérií či nikoliv. V rámci software řešení byla databáze umístěna na webu a byl dodán publikační systém ke správě dat uživatelem - ECM. Průběžně jsou shromažďovány připomínky uživatelů ke grafickému řešení i k obsahu databáze. Tyto připomínky by se měli dále použít ke zdokonalení výběrových kritérií, popisů odrůd, uživatelského komfortu a grafiky webové databáze.

Projekt č. 181217, EC Meluzína RCAB , Databáze Rostliny Karlovarského kraje

Garant: KÚVR ČSOP

Celkovým záměrem projektu bylo poskytnout obyvatelům Karlovarského kraje relevantní informace o druzích, oživit využití botanické zahrady a jejího nejbližšího okolí pro environmentální výchovu a vzdělávání obyvatel, vytvořit základní všestranně použitelnou pomůcku pro EVVO Karlovarského kraje. Adresa databáze je www.kvetena.info.

Projekt č. 181219, ZO ČSOP Vlašim , Fauna ČR – samolepky

Garant: KÚVR ČSOP

Vytvoření a tisk samolepek vybraných druhů zvířat volně žijících v ČR s informacemi o nejčastějších důvodech jejich ohrožování má za cíl seznámit veřejnost s těmito druhy zvířat a upozornit na potřebu jejich ochrany a možnosti prevence jejich zraňování. Přínosem distribuce samolepek by mělo být pozitivní působení na smýšlení veřejnosti a její vedení k praktické ochraně nejen těchto druhů zvířat, ale i ochraně přírody obecně.

Projekt č. 181222, ZO ČSOP Hořepník , Publikace „Kruštíky České republiky“

Garant: KÚVR ČSOP, Ivana Jongepierová

Příprava publikace pro tisk s názvem „Kruštíky České republiky“ od autorů Petra Batouška a Zdeňka Kežlíka, která seznamuje čtenáře se všemi informacemi o kruštících, jejich vzhledu, znaků pro determinaci, biotopy, rozmnožování a plošném výskytu v České republice. V textu jsou kapitoly s ochrannou problematikou, týkající se této skupiny orchidejí. Je uveden klíč k určování kruštíků a na závěr seznam výskytů všech popsanych druhů rodu *Epipactis* ve střední Evropě. Vše je doplněno kresbami pro případnou determinaci, fotografiemi rostlin, včetně detailů květu. Také jsou prezentovány hybridní druhy. Každý druh je prezentován na dvoustraně včetně fotografií na formátu A/4, publikace je navrhována v laminovaném obalu, 56 stran. Recenzi vypracoval Doc. RNDr. Karel Kubát, CSc.

Projekt č. 181224, ZO ČSOP Dům ochránců přírody v Praze , Motýli Českého krasu

Garant: Alois Pavlíčko

Projekt 181224 „*Motýli Českého krasu*“ je publikační, propagační projekt, který se snaží v době 40. výročí založení CHKO Český kras o jeho popularizaci, popularizaci přírody obecně přes jednu z jeho relativně dobře známých skupin živočichů. Jako finální verze byla zvolena tiskovina „*Pexeso motýli Českého krasu*“, kde jsou cílovou skupinou především děti a mládež se svými rodiči.

Projekt č. 181226, ZO ČSOP Radhošť , Velké šelmy a veřejnost

Garant: KÚVR ČSOP, Barbora Telnarová

Součástí projektu je výroba (dotisk) letáčků – Medvěd hnědý, který naše ZO vydala v roce 2003 a dotiskem v roce 2007 a letáčku Náhrada škod, zaměřeného na postup při náhradě škod, způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů. Letáček „Medvěd hnědý“ byl dlouho připravován a konzultován s odborníky u nás i na Slovensku. Druhý letáček – Poskytování náhrad škod je vztažen k zákonu o náhradě škod, způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů, mezi které patří i rys, vlk, medvěd. Je to souhrn informací pro chovatele, pracovníky státní správy, samosprávy i pro laickou veřejnost.

Projekt č. 181227, Zamenis, o.s. , Hadí údolí aneb osvěta místních obyvatel a turistů ve vztahu k užovce stromové

Garant: KÚVR ČSOP, Blanka Mikátová

Bylo vytištěno 2000 ks letáček velikosti A4, 1500 ks táček a 3 ks informačních tabulí velikosti 60 x 90 cm a 70 x 90 cm, jež byly dle plánu instalovány v místním restauračním zařízení ve Stráži nad Ohří. Informační materiály jsou průběžně distribuovány mezi místním obyvatelstvem Stráže nad Ohří a návštěvníky tohoto cenného území.

Projekt č. 181228, Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO , Význam doupných stromů a mrtvého dřeva v lesích

Garant: KÚVR ČSOP

Leták upozorňuje na pozitivní efekt ponechávání doupných stromů a mrtvého dřeva v lesích, čímž přispěje k informování laické i ochránářské veřejnosti o problematice.

Projekt č. 181230, ZO ČSOP Veronica , Propagace programu ČSOP na ochranu ohrožených druhů dřevin prostřednictvím časopisu Veronica

Garant: KÚVR ČSOP

Projekt představil veřejnosti program Českého svazu ochránců přírody na ochranu ohrožených druhů dřevin. Kvůli srozumitelnosti a čtivosti byla zvolena forma rozhovorů s členy organizací, které v něm jsou dlouhodobě úspěšné. Projekt informoval o tom, co ochrana ohrožených druhů dřevin v praxi obnáší, co se na konkrétních lokalitách podařilo zachránit, jaký je současný stav a jaké jsou perspektivy dalšího vývoje vybraných vzácných druhů dřevin a jejich populací.

Projekt č. 181231, EKOCESTRUM RS ČSOP Novojičínska , Ochrana přírody a krajiny Moravskoslezského kraje – Zpravodaj regionálního centra ČSOP

Garant: KÚVR ČSOP

Zpravodaj byl vydán v elektronické podobě na podzim (listopad 2012). Obsahuje zajímavosti z dění v ochraně přírody a krajiny Moravskoslezského kraje. Seznam aktualizovaných kontaktů na základní organizace ČSOP v kraji a jejich sdružení. Upozorňuje na zajímavé projekty ČSOP i jiných organizací (např. Pro-Bio), které se věnují udržitelnému rozvoji a dalším tématům. Upozorňuje také na zajímavé akce, které proběhly v regionu (celostátní setkání ČSOP) nebo proběhnou do konce roku (Ekofilm Ostrava apod.).

Projekt č. 181232, ZO ČSOP Hořepník , Tisk publikace "Kruštíky České republiky"

Garant: KÚVR ČSOP, Ivana Jongepierová

Tisk publikace Kruštíky ČR. Autoři Petr Batoušek a Zdeněk Kežlínek seznamují čtenáře se všemi informacemi o kruštících, jejich vzhledu, znaky pro determinaci, biotopy, rozmnožování a plošném výskytu v České republice. V textu jsou kapitoly s ochránářskou problematikou, týkající se této skupiny orchidejí. Je uveden klíč k určování kruštíků a na závěr seznam výskytů všech popsaných druhů rodu *Epipactis* ve střední Evropě. Vše je doplněno kresbami pro případnou determinaci, fotografiemi rostlin, včetně detailů květu. Také jsou prezentovány hybridní druhy. Každý druh je prezentován na dvoustraně včetně fotografií na formátu A/4, publikace je vázána v laminovaném obalu, počet stran 56.

Projekt č. 181235, ZO ČSOP při Správě CHKO Jizerské hory, Magnetky s netopýry

Garant: KÚVR ČSOP

Cílem projektu je vydání tří různých magnetech s fotografiemi netopýřů. Magnetky budou využity na propagaci ochrany netopýřů a pro potřeby Mezinárodní netopýří noci.

Projekt č. 181236, ZO ČSOP Děčínsko, Komiks Příběhy z Labských pískovců - Čapí putování

Garant: KÚVR ČSOP

Hlavním cílem publikace je informovat širokou veřejnost poutavou formou o životě čápů černých, kteří patří mezi typické živočichy zdejší oblasti. Jedná se již o třetí vydání prvního komiksu z edice „Příběhy z Labských pískovců“.

Projekt č. 181237, ZO ČSOP Kladská, Časopis Arnika - přírodou a historií Karlovarského kraje

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byl vydán časopis Arnika s obsahem zaměřeným na ochranu biodiverzity.

Projekt č. 181238, ZO ČSOP Launensia, Publikace Zárazy Českého středohoří

Garant: KÚVR ČSOP

Řešení projektu spočívalo v zajištění sestavení textové náplně, zpracování grafického návrhu a tisku nové publikace „Zárazy Českého středohoří“.

Projekt č. 181239, ZO ČSOP Nyctalus, Netopýří omalovánky

Garant: KÚVR ČSOP

Netopýří omalovánky obsahují 10 obrázků letounů, 5 z naší přírody a 5 exotických druhů.

Projekt č. 181240, Centrum ekologické výchovy Pálava ZO ČSOP, Skládačka NPR Křivé jezero

Garant: KÚVR ČSOP

Byl realizován dotisk letáku s vyměněnými logy donátorů a programu Ochrana biodiverzity a provedena aktualizace textu – v době prvního vydání se v chráněném území nacházela kolonie kormoránů a jednotlivě tam hnízdili také čapí bílí. V současné době jsou hnízda opuštěna.

Projekt č. 181241, ZO ČSOP SEV Mravenec, Skládačka Budkování

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci tohoto projektu bylo graficky zpracováno a vytištěno 3200 kusů letáků o ptačích budkách. K distribuci došlo zatím jen v minimální míře, plánuje se tiskoviny rozdávat zájemcům na akcích organizace a na a EVP.

Projekt č. 181242, ZO ČSOP Valašské Meziříčí, Skládačka Ohrožené druhy denních motýlů

Garant: KÚVR ČSOP

Vydané skládačky budou distribuovány ZO ČSOP do turistických a environmentálních infocenter pro osvětové účely – zvýšení informovanosti o ochraně motýlů.

Projekt č. 181243, ČSOP Vlašim, Bulletin Lampetra VII.

Garant: KÚVR ČSOP

Monotematický bulletin Lampetra je zaměřen na hydrobiologii a ochranu biodiverzity stojatých i tekoucích vod, a to v širších souvislostech. Dosud bylo v šesti předchozích sbornících publikováno přes 60 originálních vědeckých příspěvků (v češtině, angličtině a němčině) věnovaných některým vodním či amfibickým bezobratlým živočichům (zoobentosu, vážkám, jepicím, vodním měkkýšům) i algologii, Z obratlovců se zde objevují články o mihulích, rybách, rybožravých ptácích. Objevují se tu i obecnější či metodicky zaměřené články (průtokový režim toků a vliv na biotu, bioindikace vodního prostředí, vliv úprav toků na biotu, problematika introdukovaných druhů ryb, záchranné odlovy a transfery ryb a mihulí, metodika zjišťování výskytu mihulí, invazní migrace ryb, repatriace lososa aj.). Ke speciálním tématům patří studium karotenoidů mihulí či vodních plísňů na jikrách mihulí.

Projekt č. 181244, ZO ČSOP Dům ochránců přírody v Praze, Samolepky Pražské zvířecí záchranky

Garant: KÚVR ČSOP

ZO ČSOP Dům ochránců přírody zrealizoval výrobu pěti druhů samolepek v celkovém nákladu 1000 ks, které poslouží jako „odměny“ lidem, kterým není osud volně žijících živočichů lhostejný, a povolají na pomoc Pražskou zvířecí záchranku. Využití naleznou také v programech ekologické výchovy, které pro širokou veřejnost pořádá ZO ČSOP Dům ochránců přírody. Na samolepkách jsou fotografie zvířat, kterým v minulosti Pražská zvířecí záchranka pomohla.

Projekt č. 181246, ZO ČSOP Ochrana herpetofauny, Samolepky a skládačka Užovka Aesculapova

Garant: KÚVR ČSOP

Cílem projektu byl tisk 3 druhů samolepek o nákladu 1000 ks a skládačky o užovce stromové v nákladu 1000 ks. Distribuce proběhne na recepci Domu ochránců přírody a v ekocentru ZO ČSOP.

Projekt č. 181247, ZO ČSOP Sázava, Skládačka Místo pro přírodu – Votočnice

Garant: KÚVR ČSOP

Lokalita Votočnice je z důvodu propagace podstatně více navštěvována místními obyvateli i vzdálenějším návštěvníky, proto v letošním roce došlo k dotisku skládačky Místo pro přírodu – Votočnice. Přes 500 ohlasů z návštěv lze shlédnout v digitální podobě na http://www.geocaching.com/seek/cache_details.aspx?guid=230d8a30-bcec-425b-b15d-acce9d431ddc a http://www.geocaching.com/seek/cache_details.aspx?guid=a0031fdb-70bb-4d4c-8e4a-c8978db10706

Projekt č. 181248, RS ČSOP Iris, Omalovánky Živáčekové na zahradě

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci projektu byly navrženy omalovánky pro předškolní děti na téma živočichové na zahradě. Po konzultaci s odborníky byl navržen následující obsah: Jedná se celkem o 12 stran formátu A5. Sled stránek se řídil jednotlivými ročními obdobími.

Projekt č. 181249, ZO ČSOP SEV Mravenec, Plakát Střih na budku

Garant: KÚVR ČSOP

V rámci tohoto projektu bylo graficky zpracováno a vytištěno 1000 kusů skládačky s vystřihovánkou a plánkem na stavbu ptačí budky. Návod také obsahuje způsob vyvěšení a péči o ptačí budku. K distribuci došlo zatím jen v minimální míře, se plánuje tiskoviny rozdávat zájemcům na akcích organizace a na a EVP.

Projekt č. 97002, ZO ČSOP Šumava, Bohumilická alej

V rámci projektu byla vybudována informační tabule, posezení a lavička. Také bylo provedeno ošetření aleje.

Projekt č. 97003, ZO ČSOP Onyx, Heřmanický rybník

V rámci projektu bylo vybudováno 5 informačních panelů, posezení a ptačí pozorovatelná s krytým posezením.

Projekt č. 97005, ZO ČSOP při SCHKO Jizerské hory, Ořešník

V rámci projektu byla vybudována informační tabule, 3 lavičky, 50 m zábradlí a byly obnoveny kamenné stupně a svodnice.

Projekt č. 97006, ZO ČSOP Pozořice, Pančava

V rámci projektu byla vybudována informační tabule o lokalitě.

Projekt č. 97007, ZO ČSOP Pantoflíček, Kolo

V rámci projektu byla vybudována infotabule, posezení, značení, úprava terénu kolem studánky, optické vytyčení kůly a hadí líheň.

Projekt č. 97008, ZO ČSOP Berkut, Telecí potok

V rámci projektu bylo vybudováno 6 informačních tabulí, značení, byla obnovena Dřevohryzská kyselka, upravena pěšina vyroben dřevěný chodník.

Projekt č. 97009, ZO ČSOP Botič-Rokytku, Mýto

V rámci projektu bylo vybudováno 6 informačních tabulí a mostek přes Rokytku. Proběhla také úprava terénu na lokalitě.

Projekt č. 97010, ZO ČSOP Dům ochránců přírody v Praze, Housle

V rámci projektu bylo vybudováno 10 informačních tabulí na stezce, 1 infopanel na vyhlídce či dřevěné bludiště. Byly provedeny úpravy terénu a vytvořen přístup k vyhlídce.

Projekt č. 201201A, Ing. Martin Lípa, Inventarizace genofondových ploch

Základním výstupem projektu je metodika pro pořizování prvotních dat, následné zavedení dat do databáze a do geografického informačního systému (dále jen GIS). V rámci projektu bylo takto zpracováno 6 ploch dle zpracované metodiky. Při inventarizaci těchto ploch bylo hlavním cílem ověřit funkčnost metodiky. Zpracovatel tyto plochy fyzicky navštívil a ve spolupráci s obsluhou zavedl její evidenci. Dle možností byla provedena fotodokumentace. V rámci projektu bylo plánováno jedno pracovní setkání zástupců organizací, které zapojí své plochy do registru genofondových ploch k projednání metodiky a uplatnění jejich praktických připomínek. Toto setkání bylo nahrazeno konzultacemi přímo na genofondových plochách.

Projekt č. 201201B, Ing. Martin Lípa, Sestavení záchranného sortimentu hrušní

Koncepce programu Krajské odrůdy ovocných dřevin mimo obecných základů pro rozvoj programu a jeho financování stanovila další postup v konkrétních činnostech při záchraně starých odrůd. Jako vůbec nejvyšší prioritu deklarovala vypracování záchranných sortimentů odrůd – jakési obdoby červených seznamů nebo knih ohrožených rostlin a živočichů. Realizovaný projekt je součástí postupného naplňování této koncepce. Jeho cílem je sestavit sortiment odrůd hrušní, které budou předmětem konkrétních projektů na jejich záchranu v příštích letech. Vzhledem k tomu, že dosud nebyl učiněn žádný pokus takový sortiment sestavit je tento projekt pojat zároveň jako pilotní. Jeho cílem není pouze výše zmíněný sortiment ale i vytvoření standardního mechanismu, podle kterého vzniknou v budoucnu záchranné sortimenty i pro další druhy dřevin. Konkrétními výstupy projektu jsou: status odrůd pro všechny vstupní odrůdy, záchranný sortiment, specializovaný sortiment, přijatelný sortiment, průzkumný sortiment a karty odrůd záchranného sortimentu.